

Arbeidsnotater

S T A T I S T I C K S E N T R A L B Y R Å

IO 68/20

Oslo, 28. august 1968

ELEVER, KOSTNADER OG UTEKSAMINERTE VED NOEN
UTDANNINGSVEIER 1890-1960. EKSTRAHERTE OG
BEREGNEDE TALL

Av

Eivind Hoffmann

Innhold

Side

I.	Innledning	4
II.	Folkeskolen	6
1.	Antall elever	6
2.	Antall uteksaminerte	6
3.	Skolenes drifts- og kapitalkostnader	7
4.	Varigheten av utdanningen	8
5.	Uteksamineringsalder	8
III.	Framhaldsskolen	8
1.	Antall elever	9
2.	Antall uteksaminerte	9
3.	Skolenes drifts- og kapitalkostnader	9
4.	Varighet	9
5.	Uteksamineringsalder	10
IV.	Tekniske fagskoler	10
1.	Antall elever	10
2.	Antall uteksaminerte	10
3.	Skolenes drifts- og kapitalkostnader	10
4.	Varighet	10
5.	Uteksamineringsalder	10

	Side
V. Tekniske skoler	11
1. Antall elever	11
2. Antall uteksaminerte	11
3. Skolenes drifts- og kapitalkostnader	11
4. Varighet	11
5. Uteksamineringsalder	12
VI. De høyere skoler	12
1. Antall elever	12
2. Antall uteksaminerte	12
3. Skolenes drifts- og kapitalkostnader	12
4. Varighet	13
5. Uteksamineringsalder	13
VII. Lærerskolene	13
1. Antall elever	13
2. Antall uteksaminerte	14
3. Skolenes drifts- og kapitalkostnader	14
4. Varighet	15
5. Uteksamineringsalder	15
VIII. Universitet og høgskoler	15
1. Antall studenter	16
2. Antall uteksaminerte	16
3. Institusjonenes drifts- og kapitalkostnader ..	19
4. Studienes lengde	20
5. Uteksamineringsalder	22

T a b e l l e r

Tab. II.1: Antall elever i folkeskolen 1875/76-1959/60 ..	24
Tab. II.2: Beregningen av antall 7.klassinger	27
Tab. II.3: Antall elever i folkeskolens siste klasse 1890/91-1959/60	30
Tab. II.4: Utgifter ved folkeskolene (i 1000 kr.) 1875/76-1959/60	32
Tab. II.5: Folkeskolene. Skoleårets varighet. Gjennomsnitt for hele landet 1884/85-1956/57	35
Tab. III.1: Antall elever og driftsutgifter (i 1000 kr.) ved framhaldsskolene 1892/93-1959/60. (Ufullst.)	38
Tab. III.2: Antall elever med fullført framhaldsskolekurs, 1892/93-1956/57	40
Tab. IV.1: Elever, uteksaminerte, og utgifter (i 1000 kr.) ved de tekniske fagskoler 1894/95-1959/60 ...	41
Tab. V.1: Elevtall, utgifter (i 1000 kr.) og uteksaminerte ved de tekniske skoler 1870/71-1959/60	42

Tab. VI.1: Antall elever og utgifter (i 1000 kr.) ved de høyere skoler 1875/76-1959/60	44
Tab. VI.2: Antall uteksaminerte fra gymnas og realskole/middelskole 1890/91-1959/60	46
Tab. VII.1: Antall elever og utgifter (i 1000 kr.) ved lærerskolene 1866/67-1959/60	48
Tab. VII.2: Antall uteksaminerte fra lærerskolene 1890/91-1959/60	50
Tab. VIII.1: Antall studenter ved universitet og høgskoler 1875/76-1959/60	52
Tab. VIII.2 a og b: Utgifter (i 1000 kr.) ved universitet og høgskoler 1875/76-1959/60	54
Tab. VIII.3: Antall uteksaminerte fra universitet og høgskoler 1890/91-1959/60	58
Tab. VIII.4: Studenter, utgifter (i 1000 kr.) og uteksaminerte ved Norges Lærerhøgskole 1926/27-1959/60	68

V e d l e g g

Vedlegg I: Kort oversikt over utviklingen av allmennutdanningen i Norge	69
1. Kort oversikt over utviklingen av folkeskolen ..	69
2. Kort oversikt over utviklingen av de høyere allmennskoler	70
3. Varigheten av de enkelte allmennutdanninger ...	71
4. Artianere med realskole- eller middelskole-eksamen	72
Vedlegg II: Kort oversikt over utviklingen av de tekniske skoler	78
Vedlegg III: Kort oversikt over utviklingen av de alminnelige lærerskoler	80
Vedlegg IV: Ekstraherte tall vedrørende merkantile skoler.....	82
Hele landet 1952/53-64/65	82
Oslo 1886/87-1963/64	84

I. INNLEDNING

I dette notatet vil det bli gjort rede for og gjengitt ekstraherte og anslatte tall for

- (1) Antall elever
- (2) Antall uteksaminerte
- (3) Skolenes kostnader
- (4) Varighet
- (5) De uteksaminertes alder

ved følgende utdanningsveier:

Folkeskolen
 Realskolen - middelskolen
 Gymnaset
 Tekniske fagskoler
 Tekniske skoler
 Lærerskoler
 Universitet og høgskoler

Det er også gjengitt ekstraherte og beregnede tall vedrørende framhaldsskolen (fortsettelsesskolen). Sammenliknet med tallene for de andre utdanningsveiene er disse dog svært ufullstendige.

Dette ekstraheringsarbeidet inngår som en del av et større arbeid med å beregne "utdanningskapitalen" i Norge i dette århundre. Bemerkningene nedenfor vil nok være preget av dette siktepunkt, akkurat som valg av tallserier og framgangsmåte er det. Bakgrunnen for disse beregningene er det gjort nærmere rede for i min artikkel "Prinsipielt om måling av samfunnets utdanningskapital og et forsøk på å måle utdanningskapitalen i Norge i 1950 og 1960"¹⁾. I artikkelen har jeg diskutert forskjellige mål for mengden av utdanning i et samfunn ut fra deres evne til å reflektere utdanningens betydning for mengden av de produktive tjenester som ytes av den sysselsatte befolkning i en periode. Under bestemte forutsetninger - som er nærmere diskutert i artikkelen - vil kostnadene i faste priser ved å produsere utdanningen være et mulig mål for mengden av utdanning for vårt formål.

Det ekstraheringsarbeidet som det vil bli redegjort for nedenfor, har tatt sikte på dels å bestemme hvor mange som er uteksaminert med de ulike utdanninger og dels gi et grunnlag for å bestemme en komponent i kostnadene ved å gi de uteksaminerte utdanning, den delen som bæres av undervisningsinstitusjonene. For å kunne beregne disse må jeg kjenne institusjonenes utgifter pr. elev i de respektive år og varigheten av de enkelte utdanninger.

1) Artikler nr. 25 fra Statistisk Sentralbyrå.

Beregningen av hoveddelen av de kostnadene som institusjonene ikke dekker - elevenes avstårte inntekt - er det gjort nærmere rede for i et annet Arbeidsnotat.¹⁾ Utekamineringsalderen ved de ulike utdanninger må jeg kjenne for å kunne finne en kapitalakkumulasjonsmetode ved beregning av utdanningskapitalen.²⁾ Anslagene er på typisk utekamineringsalder.

Forsøksvise beregninger av utdanningskapitalen i Norge i 1960³⁾ synes å vise at det er de utdanningsveier som jeg her har ekstrahert tall for som har utgjort den vesentligste del av utdanningskapitalen i Norge. Den andre grunn til å velge å ekstrahere tall for nettopp disse utdanningsveiene er at det er disse som er best dekket i den offisielle undervisningsstatistikk - min hovedkilde.

Bemerkningene nedenfor må anses som fotnoter til de etterfølgende tabeller. Jeg har søkt å gjøre dem så fullstendige som mulig - helst skulle det jo være mulig å etterprøve arbeidet i alle detaljer - men det kan være mindre detaljer som er falt ut. Nøyaktig kildeangivelse til hvert tall har jeg ikke gitt, men det er som den offisielle undervisningsstatistikk som har vært hovedkilden. Den betegnes fra og med skoleåret 1952/53 som Undervisningsstatistikk og omfatter stort sett alle de behandlede utdanningsveier. Før 1952/53 ble oppgavene for de tekniske skoler og de tekniske fagskoler gitt i Fagskolestatistikk, og oppgavene for de andre utdanningsveiene - med unntak av universitet og høgskoler - ble gitt i Skolestatistikk (tidligere Skolevæsenets Tilstand). Oppgavene for universitet og høgskolene er dels hentet fra Statistisk Årbok, dels fra Statistiske Oversikter 1948 og 1958 og dels fra forskningsrådene NAVF og NTNF.

I noen vedlegg til dette notatet er det gjort kort rede for den institusjonelle utvikling av noen av utdanningsveiene. Framstillingen i disse vedleggene er basert på noen notater Stein Fønstellien utarbeidet under et kortere engasjement ved Analysegruppen sommeren 1966. I vedleggene er det også gjengitt noen oppgaver vedrørende de enkelte skoler som Fønstellien ekstraherte, men som ikke er helt sammenliknbare med de ekstraherte oppgaver som er gjengitt i tabell-delen av dette notatet.

1) Arbeidsnotat nr. IO 68/21.

2) Se vedlegg I til den nevnte artikkel.

3) Se vedlegg II til den nevnte artikkel.

II. FOLKESKOLEN

I vedlegg I "Kort oversikt over allmennutdanningen i Norge" er det redegjort for den institusjonelle utvikling av folkeskolen.

1. Antall elever

Tall er ekstrahert for 1837, 1840 og 1861 - 1965/66. I tabell II.1, kolonne 4 er gitt tallene for 1875/76-1959/60. For årene 1882/83-84/85 og 1886/87-89/90 er tallet for omgangsskolene i bygdene beregnet ved å interpolere forholdstallet "elever i omgangsskoler/elever i faste skoler".

Kildene er Statistiske Oversikter 1948 og 1958 og Undervisningsstatistikken.

2. Antall uteksaminerte

i den offisielle statistikk

Tall for antall uteksaminerte fra folkeskolen er/bare gitt for årene 1951/52-56/57. Tall for antall elever i siste klasse er bare gitt for 1951/52-59/60. For å komme fram til anslag på det totale antall elever i siste klasse for årene 1890/91-1950/51, ble følgende framgangsmåte benyttet: Jeg forutsatte at antall elever i siste klasse et år utgjorde samme andel av det totale elevtall som dets årskull gjorde av summen av de årskull elevene tilhører. Dette vil bety en svak overvurdering av andelen elever i siste klasse, siden denne årsgruppen lengst har vært utsatt for dødelighet. For perioden 1951/52-1959/60 blir forholdstallet "beregnet antall elever i siste klasse/observert antall elever i siste klasse" lik 1,002.

Tabell II.2 viser beregningene. I kolonne 1 er gitt antall levende fødte; i kolonne 2 summen over 7 år av tallene i kolonne 1, plassert på linjen for den eldste gruppen i summen; i kolonne 3 er forholdstallet "1. kolonne/2. kolonne" gitt; og i kolonne 4 er angitt antatt eksamensår. Det er altså antatt at alle begynte på skolen det året de fylte 7 år og ble uteksaminert det året de fylte 14 år. Kolonne 3 blir så multiplisert med de tilhørende tall i tabell II.1's kolonne 6 (for årene 1890/91-1906/07 kolonne 7), og gir tabell II.3's kolonne 3.

(Kolonne 6 i tabell II.1 adskiller seg fra kolonne 4 ved de som er "undervist utenfor folkeskole" ¹⁾ og som antakelig gikk på private skoler av ulike slag, spesialskoler og i middelskolens tidligste klasser og forbere-delsesklasser. ²⁾ Middelskolens klasser teller nok her mest før 1930, og _____,

1) Jfr. Statistiske Oversikter 1948, tabell 206; og 1958, tabell 187.

2) Jfr. vedlegg I, avsnittet om "Kort oversikt over utviklingen av de høyere allmennskoler".

dette betyr da at vi regner som om de som gikk i middelskolen etter systemet med 3 forberedelsesklasser og 6 middelskoleklasser, var folkeskoleutdannet etter de første 7 obligatoriske år. Ved å regne på denne måten, blir også behandlingen av middelskolen enklere.)

Sammenlikner vi de beregnede tallene for antall elever i siste klasse med tall for antall personer i alderen 13-14 år 1. januar i eksamensåret¹⁾, finner vi at overensstemmelsen er ganske god. De førstnevnte tall ligger litt høyere enn de siste. De observerte tall for elever i siste klasse 1951/52 - 59/60 ligger også litt høyere enn tallene for årsgruppen 13-14 år.

For 1951/52 - 56/57 er forholdstallet "antall uteksaminerte/antall elever i siste klasse" lik 0,96 i gjennomsnitt - med variasjon mellom 0,92 og 0,98. Dette skulle da kunne bety at det har vært ca. 4 % "gjensittere" i siste klasse, som vil bli talt dobbelt om vi nytter antallet elever i siste klasse som uttrykk for de som gjør seg ferdig med folkeskolen. Allikevel har jeg funnet å ville gjøre dette, fordi det ikke synes å være grunn til å tro at tallet 0,96 har vært stabilt over tiden - og det er ingen data som kan si noe om hvordan variasjonene har vært.

Fordelingen på jenter og gutter er anslått ved fødselskullets kjønnsbrøk. Resultatene av beregningene er gitt i tabell II.3. For 1951/52 - 1959/60 er gitt de observerte tall.

3. Skolenes drifts- og kapitalkostnader

For perioden 1875/76 - 1959/60 er det ekstrahert oppgaver over de totale årlige utgifter til folkeskoler i landdistriktene og byene - se tabell II.4. For årene 1929/30, 1931/32-32/33 måtte tallene anslås. Tallene omfatter både løpende driftsutgifter og investeringsutgifter til vedlikehold, nybygg og utstyr. Investeringsutgiftene er spesifisert for en rekke år (1884/65-1935/36 og 1951/52-56/57) og burde vært trukket ut av de totale årlige utgifter, slik at vi kunne få fram de egentlige driftskostnadene.

Nå har det ikke vært mulig å beregne kapitalmengden i folkeskolen, og derved heller ikke å beregne rentekostnader og depresiering på bygninger og utstyr, som jo kommer i tillegg til de rene driftsutgifter. Jeg vil derfor velge å anta at de årlige utgifter til vedlikehold og utstyr avviker så lite fra de årlige kapitalutgifter at de samlede utgifter - slik de er gitt i statistikken - kan brukes som en tilnærming til

1) NOS: Dødelighetstabeller, bilag III.

summen av drifts- og kapitalkostnadene. For år med store investeringer i folkeskolen vil dette føre til for høye egentlige utgiftstall, og i år med små investeringer, for lave tall. For noen år er utgifter til framhaldsskolen inkludert i tallene, men der det har vært mulig, har jeg trukket dem fra. Utgifter til skolestyre etc. er holdt utenfor. Tallene er hentet fra undervisningsstatistikken. Oppgaver i Statistisk årbok avviker til dels fra disse, men jeg har ansett dem for å være mindre pålitelige.

4. Varigheten av utdanningen

I hele perioden fra 1860 har det vært 7 års obligatorisk skolegang. Jeg vil derfor regne med at folkeskolen har hatt 7 års varighet i hele perioden, selv om - som jeg har vært inne på foran - vi må kunne anta at ikke så få unnlot å gjennomføre 7 år. Noen mulighet for å fastlegge hvor mange "avhopere" det har vært, synes det ikke å være.

Ut fra oppgaver over "samlet antall skoledager, i hvilke alle de skolesøkende barn tilsammen skulle ha søkt skolen" og antall elever, har jeg beregnet det gjennomsnittlige antall dager pr. år elevene tilbrakte i skolen, se tabell II.5. For årene 1957/58 - 1959/60 var beregningene ikke mulig. Økingen i antall skoledager pr. år skyldes dels en generell øking i antall dager og dels at relativt flere barn hadde sin skolegang i by-folkeskoler. Antall dager forsømt har - pussig nok - ikke variert meget over tiden. Det eneste unntak er krigsårene, da lå fraværet 3-4 ganger høyere enn normalt. Man kan kanskje anta at de som da holdt sine barn borte fra skolen, sørget for at de fikk opplæring på annen måte?

5. Uteksamineringsalder

Jeg vil regne at elevene begynner i folkeskole det året de fyller 7 år, og uteksamineres det året de fyller 14.

III. FRAMHALDSSKOLEN

Ifølge Folketellingen 1960, Hefte IV, tabell I var det i 1960 370 449 mennesker her i landet med framhaldsskole, folkehøgskole, fylkesskole eller privat ungdomsskole som høyeste allmennutdanning. Dette er en så vidt stor gruppe at jeg ønsket å få i det minste framhaldsskolen med i utdanningskapitalberegningene. Datagrunnlaget viste seg imidlertid å være meget svakt og ufullstendig. Allikevel vil jeg gjøre rede for de data som ble ekstrahert vedrørende framhaldsskolen, siden de kan være nyttige ved beregninger for etterkrigstiden, f.eks. 1950-60.

I byene synes de første framhaldsskoleklasser (fortsettelses-) å være opprettet 1848, for å bli sløyfet igjen omkring 1860. I begynnelsen av 1890-årene ble det opprettet fortsettelsesklasser på nytt, og i loven om by-folkeskolen av 1908 kom det inn nærmere bestemmelser om dem. Bestemmelsen om landsframhaldsskoler kom det allerede i 1854. Skolenes varighet og innhold synes å ha variert sterkt fra kommune til kommune. Fagkretsen synes i det vesentlige å ha vært norsk, regning og "praktiske" fag. Varigheten var fra under 8 til nærmere 40 uker. Ved en lov om framhaldsskolen av 1946 - i kraft 1/7-47 - synes skoletypen å ha kommet i fastere former, med vanlig varighet et skoleår og mulighet til å ha et annet, videregående år.

1. Antall elever

For 1935/36-1959/60 (og 1960/61, 1962/63-65/66) kan det gis tall for hele landet - tabell III.1, kolonne 1. For 1916/17-1934/35 kan det bare gis tall for Oslo og skolene på bygdene - tabell III.1, kolonne 2 og 3. For 1892/93-1915/16 kan det gis tall bare for skolene på bygdene. Bare i noen få av disse årene, når det er gitt tall for hele landet, har jeg gitt separate tall for bygdene og for Oslo.

2. Antall uteksaminerte

For 1951/52-1956/57 gir statistikken antall elever med fullført kurs. For 1935/36-50/51 er dette gitt bare for by-skolene, for disse årene har jeg regnet at skolen i bygdene har samme "frafallsprosent" for menn og kvinner som by-skolene. Før 1935/36 foreligger tall bare for skolene i bygdene. I 1920/21-34/35 er bare gitt antall elever begynt; for disse årene har jeg regnet med 90% fullføring for menn og 95% for kvinner. Det svarer noenlunde til erfaringene i de etterfølgende år.

Resultatene av beregningene er gitt i tabell III.2.

3. Skolenes drifts- og kapitalkostnader

For 1935/36-1959/60 kan det gis tall for hele landet, for 1892/93-1934/35 bare for skolene på bygdene. Det er ikke mulig å skille mellom rene driftsutgifter og investeringsutgifter, så det er nødvendig å resonneres som vi gjorde ved folkeskolenes utgiftstall. De ekstraherte tall er gitt i tabell III.1, kolonne 4 og 5.

4. Varighet

For tiden før 1940 kan varigheten av framhaldsskolene i bygdene anslås på grunnlag av Skoledirektørenes innberetninger - gjengitt i statistikk-

publikasjonene. Disse oppgir hvor mange skoler det har vært og hvor mange uker de har vært i virksomhet, men det er ikke mulig å kombinere elevtall og varighet. Varigheten av kursene har vært forskjellig fra skole til skole, med 8 uker som det korteste og 39 som det lengste. Vanligste varighet var 15-25 uker. Jeg har ikke beregnet noen gjennomsnittlig varighet for skolene.

For tiden etter den nye framhaldsskoleloven vil man nok kunne regne varigheten til et skoleår, selv om noen ^{elever} få også har gjennomført et år nr. 2. Beregner vi for 1951/52-56/57 gjennomsnittlig antall dager pr. elev pr. år på samme måte som det ble gjort for folkeskolen, finner vi allikevel at det har vært en kraftig øking i lengden av skoleåret i perioden:

1951/52	161	dager	pr.	år
52/53	165	"	"	"
54/55	167	"	"	"
55/56	177	"	"	"
56/57	190	"	"	"

5. Utekamineringsalder

Det synes rimelig å regne at framhaldsskolen gjennomføres rett etter folkeskolen, slik at med varighet i skoleår utekaminereres elevene det året de fyller 15.

IV. TEKNISKE FAGSKOLER

Disse skolene er tatt med fordi jeg fant det ønskelig å få med noen yrkesutdannende skoler i tillegg til de tekniske skoler, og fordi den foreliggende statistikk må regnes som relativ god.

1. Antall elever

De ekstraherte tall er gitt i tabell IV.1, kolonne 1.

2. Antall utekaminererte

De ekstraherte tall er gitt i tabell IV.1, kolonne 2.

3. Skolenes drifts- og kapitalkostnader

For skillet mellom rene driftsutgifter og investeringsutgifter gjelder det som er sagt under folkeskoler.

4. Varighet

Skolene har alltid vært to-årige. Det foreligger ingen opplysninger om lengden av skoleåret. Jeg har for hele perioden regnet med et skoleår på ti måneder.

5. Uteksamineringsalder

Jeg vil regne at elevene uteksamineres det året de fyller 20 år.

V. TEKNISKE SKOLER

I vedlegg II "Kort oversikt over de tekniske skoler" er det redegjort for utviklingen av disse skolene.

1. Antall elever

De ekstraherte tall er gitt i tabell V.1, kolonne 1. På grunn av kursernes spesielle lengde ($1\frac{1}{2}$ år) kan elevtallet ved den tekniske skolen i Horten ikke bestemmes for 1940/41. Det er derfor ikke med, men i vedlegg II er antall opptatte elever oppgitt.

2. Antall uteksaminerte

De ekstraherte tall er gitt i tabell V.1, kolonne 3-5. Siden de ikke var av samme varighet som de andre, er det gitt egne tall for Horten 1894/95-1939/40 og Bergen 1894/95-1913/14. Skolen i Stavanger er regnet som teknisk fagskole 1943/44-51/52.

3. Skolenes drifts- og kapitalkostnader

M.h.t. skillet mellom drifts- og investeringsutgifter gjelder det samme som ved folkeskolen. I perioden 1894/95-1939/40 er utgiftene ved Horten holdt utenfor, siden vi heller ikke har elevtallet der.¹⁾

4. Varighet

På grunnlag av de opplysningene om varigheten av de tekniske skolene som er gitt i vedlegg II vil jeg regne med følgende varighet:

1876/66-1890/91	Horten	$1\frac{1}{2}$ -årig
		De andre 3-årige
1891/92-1913/14	Horten	$1\frac{1}{2}$ -årig
		Bergen 3-årig
		de andre 4-årige
1914/15-1939/40	Horten	$1\frac{1}{2}$ -årig
		De andre 2-årige
1940/41-1959/60	Alle elever	2-årige

I perioden 1952/53-59/60 var det noen som gjennomførte 3-årige kurs ved de tekniske skolene. Da de ikke utgjorde mer enn ca. 5% av de uteksaminerte i denne perioden, har jeg ikke tatt hensyn til dette.

1) De samlede driftsutgifter ved de tekniske skoler - Horten inkludert - i perioden 1984/95-1939/40 er gitt i vedlegg II.

5. Uteksamineringsalder

Jeg vil regne at elevene uteksaminereres det år de fyller 25 år.

VI. DE HØYERE SKOLER

I vedlegg I, "Kort oversikt over utviklingen av allmennutdanningen i Norge" er det gjort rede for utviklingen i disse skolenes struktur og oppbygning.

1. Antall elever

Som det framgår av vedlegg I, har disse skolene hatt elever på flere ulike trinn: folkeskole (forberedelsesklasser og middelskolens første år), realskole/middelskole og gymnas. Å fordele utgiftene mellom de ulike elevgruppene er ikke mulig, og det har derfor vært nødvendig å ta med alle elevene ved de skoler der vi har fullstendige utgiftsdata.²⁾ Dette er da i realiteten en forutsetning om at utgift pr. elev pr. år er den samme på alle trinn¹⁾, men jeg foretrakk en slik forutsetning framfor å regne at elevene i de nederste klasser ikke medførte kostnader.

De ekstraherte tall er gitt i tabell VI.

2. Antall uteksaminerte

De ekstraherte tall er gitt i tabell VI.2 og omfatter både elever og privatister. For artianernes vedkommende er tallene hentet fra Statistiske Oversikter 1948 (1890/91-1898/99) og fra Norges Almenvitenskapelige Forskningsråd - Utredningsavdelingen: Melding nr. 1, 1967. For realskole/middelskole-eksamen er tallene før 1929/30 hentet fra undervisningsstatistikken. De elevene som har redusert fagkrets er inkludert. For 1929/30-54/55 har jeg hentet totaltallet fra Forskningsrådenes Fellesutvalg: Oversikter og prognosør for den høgre skolen. Utarbeidet av NAVF, 1957, mens fordelingen på kvinner og menn er fra undervisningsstatistikken. NAVF bygger sine tall på Kirke- og undervisningsdepartementets eksamensprotokoller.

3. Skolenes drifts- og kapitalkostnader

Når det gjelder skillet mellom drifts- og investeringskostnadene, gjelder det samme som ved de andre skoleslag. Utgiftene (og elevene - se

-
- 1) For 1965 har Planleggingsavdelingen i Kirke- og undervisningsdepartementet anslått gjennomsnittsutgiftene pr. elev pr. år ved henholdsvis realskole og gymnas til 2 900 og 3 100 kroner.
  - 2) For skolene med eksamensrett er antall elever i middelskolen/realskolen og i gymnaset gitt i Statistiske Oversikter 1948 og 1958.

ovenfor) ved de skoler som det ifølge undervisningsstatistikken bare er ufullstendige oppgaver for, er holdt utenfor.

4. Varighet

På grunnlag av de opplysninger som er gitt i vedlegg I og den måte jeg har regnet antall uteksaminerte i folkeskolen på, vil jeg regne med følgende varighet av realskole/middelskole:

1890/91-1898/99: 2 år
 1899/1900-1920/21: 2 år for 50%, 3 år for 50% av de uteksaminerte.
 1921/22-1959/60: 3 år

For gymnaset vil jeg regne med følgende varighet:

1890/91-1940/41: 3 år
 1941/42: 3 år for 80%, 5 år for 20%
 1942/43: 3 år for 60%, 5 år for 40%
 1943/44-59/60 : 3 år for 30%, 5 år for 70%

Delingen av de uteksaminerte fra middelskolene på 2 og 3 års skolegang i 1899/1900-1920/21 skyldes at noen gikk over i middelskolen før folkeskolen var avsluttet, og derfor bare hadde to års skolegang utover de obligatoriske 7 før de kunne avlegge middelskole-eksamen.

Delingen av de uteksaminerte fra gymnaset henger sammen med at det ikke lenger er obligatorisk med real- (middel-)skoleeksamen før man kan avlegge examen artium. Andelen med tre års gymnastid er de som har gjennomført realskolen før de kommer i gymnas. Andelen med 5-års gymnastid er de som har tatt examen artium "rett fra" folkeskolen.

5. Uteksamineringsalder

Selv om det ikke gir full konsistens med antagelsene om skolenes varighet, vil jeg regne at real/middelskoleeksamen ble avgjort det året kandidatene fylte 17 år, og at examen artium ble avgjort det året de fylte 20 år.¹⁾

VII. LÆRERSKOLENE

I vedlegg III er det gitt en "Kort oversikt over utviklingen av lærerskolene".

1. Antall elever

De ekstraherte tall er gitt i tabell VII.1. I kolonne 1 er gitt antall elever i alt, og i kolonne 2 er gitt antall elever ved de skolene som

1) Jfr.: NAVF-Utredn.avd.: Melding nr.1, 1967. "Rekrutteringen av artianere ....". Fotnote til tabell 17, s. 85.

det etter statistikken er fullstendige utgiftsoppgaver for. Det er særlig i perioden 1892/93-1928/29 de to kolonnene gir ulike tall. Det var ingen elever ved lærerskolene 1929/30.

2. Antall uteksaminerte

De ekstraherte tall er gitt i tabell VII.2. For den lavere lærerprøve (kolonne 2) er kilden den offisielle statistikk som - med unntak for 1890/91 - bare gir totaltall for femårsperiodene:

1891/92-96/96:	634
1896/97-1900/01:	653
1901/02-05/06:	449
1906/07-10/11:	74
1911/12-15/16:	139
1916/17-20/21:	183

Jeg har vilkårlig regnet med at like mange ble uteksaminert hvert år innenfor femårsperiodene, og at 20% var menn (slik det var i 1890/91).

For de andre typer lærerutdanning har jeg hentet tallene fra et arbeidsnotat av konsulent Ragnvald Hove ved Utredningsavdelingen i Norges Almenvitenskapelige Forskningsråd, datert 22/6-66¹⁾. Han har hentet tallene fra eksamensprotokoller etc., og var så vennlig å la meg få benytte hans resultater. For 1890/91-1900/01 var de uteksaminerte ikke fordelt på kvinner og menn, så jeg har regnet at 40% var kvinner (som i 1901/02-1902/03).

3. Skolenes drifts- og kapitalkostnader

For en del år vil det for noen av disse skolene være mulig å skille mellom drifts- og investeringsutgifter (1892/93-1921/22) og for noen er det også oppgitt ca. verdi av bygninger, inventar, bibliotek og samlinger (1884/85-1903/04), slik at det skulle være mulig å beregne de egentlige kapitalkostnader for disse år. Dels fordi jeg har liten tillit til de oppgitte verditall, men også fordi jeg ser liten hensikt i å gjennomføre beregningene bare for noen år ved en relativt liten utdanningsvei, har jeg også her tenkt å gjøre som ved de andre utdanningsveiene - dvs. regne som om de oppgitte utgifter (inklusive vedlikehold, nybygg og utstyr) svarer til summen av drifts- og kapitalkostnadene.

1) Tallene er nå offentliggjort i Hove, R.: Kandidater som avla lærerprøven i perioden 1905-1965. Utredninger om forskning og høyere utdanning. Melding nr. 2, 1968 fra Utredningsavdelingen, Norges Almenvitenskapelige Forskningsråd (Januar 1968).

4. Varighet

På grunnlag av de opplysningene som er gitt i vedlegg III, vil jeg regne med følgende varighet av de forskjellige lærerutdanningene:

Den vanlige lærerutdanningen: 1890/91-1901/02: 2 år
 1902/03-1929/30: 3 år
 1930/31-1959/60: 4 år

Den lavere lærerprøve: 1½ år

Studentlinjen: 2 år (Antallet kandidater fra de tre-årige forsøkslinjer for studenter var så få at jeg ikke tror det er grunn til å ta hensyn til dem.)

5. Uteksamineringsalder

I konsulent Hoves notat av 22/6-66 er det gitt opplysning om gjennomsnittsalder og aldersfordeling ved uteksaminingstidspunktet. På dette grunnlag vil jeg regne med følgende uteksamineringsalder:

	Menn	Kvinner
Lavere lærerprøve	20	20
Vanlig lærerskole	23	23
Studentlinje	26	24

Det er regnet at elevene fyller nevnte antall år det år de avlegger eksamen. Tallene for den lavere lærerprøve er ren gjetning.

VIII. UNIVERSITET OG HØGSKOLER

Dette er den minst homogene av de utdanningsveier som det er søkt å skaffe et data-grunnlag for. Som det vil frangå av det følgende, kan ikke det innsamlede data-materiale sies å være så fullstendig som ønskelig og vel også mulig. Mulighetene for bedre data ligger eventuelt i de enkelte institusjoners årsberetninger. De innsamlede tall baserer seg på offisiell statistikk og oppgaver fra forskningsrådene.

Jeg har i det innsamlede materiale søkt å finne tall for studenter, kostnader og uteksaminerte ved følgende institusjoner:

- a. Universitetet i Oslo
- b. Norges Landbrukskole (i gang fra 1897/98 - basert på Den Høiere Landbrugsskole i Aas fra 1859 som ikke hadde vært i kontinuerlig virke).
- c. Norges Tekniske Høgskole (i gang fra 1911/12 - avløste de gamle tekniske skoler og Universitetet i Oslo's bergavdeling).
- d. Norges Tannlegehøgskole (i gang fra 1909/10 - avløste Tannlegeforeningens tekniske institutt).
- e. Det Teologiske Menighetsfakultet (i gang fra 1908/09).
- f. Norges Veterinærhøgskole (i gang fra 1935/36).
- g. Norges Handelshøyskole (i gang fra 1936/37).
- h. Universitetet i Bergen (i gang fra 1948/49 - bygget videre på undervisning på universitetsnivå drevet ved Bergen Museum fra tidlig i mellomkrigstiden).

Siden Norges Lærerhøgskole ikke blir regnet med blant høyskolene i denne perioden (den plasseres sammen med lærerskolene i statistikken), er den holdt utenfor de generelle tabeller, men de ekstraherte tall er gitt i tabell VIII.4. Den ble opprettet i 1922, gav videreutdanning til utdannede lærere, var ett-årig til 1956, da det ble innført et par to-årige kurs; det ble ikke avlagt noen eksamen. Fra 1959/60 synes Lærerhøgskolen å ha fått sin nåværende status.

1. Antall studenter

Oppgavene er hentet fra Statistisk årbok og gjengitt i tabell VIII.1. Særlig for universitetene i Oslo og Bergen må vi regne med at tallene er svært usikre. Antakelig bygger de på hvor mange studenter som har betalt semesteravgift (fylt ut adressekort), og vi må da regne at tallene er for lave. For høyskolene (og Menighetsfakultetet) - der undervisningen er mer "skole"-preget - er antakelig oppgavene mer pålitelige.

I kolonne 9 er gitt samlet antall studenter det er oppgaver over, og i kolonne 10 er gitt samlet antall studenter ved de institusjoner som det er utgiftsdata for. Tallet for Norges Tannlegehøgskole i 1959/60 står i klamme, fordi disse også er med i totaltallet for Universitetet i Oslo.

2. Antall uteksaminerte

I tabell VIII.3 er gitt resultatet av mine forsøk på å finne antall uteksaminerte fra universitet og høyskoler 1890/91-1960/61. Kolonnene 1-23 gir tall for enkelte hovedstudier og høyskoler. Kolonne 24 gir summen av alle de foregående. Kolonne 25 gir summen for de fag som kan studeres ved universitetene i Oslo og Bergen (unntatt odontologi). I tillegg til uteksaminerte fra Oslo og Bergen kommer ^{her} teologer fra Menighetsfakultetet og medisinere med utenlandsk eksamen. Kolonne 26 gir det totale antall arkitekter og ingeniører uteksaminert ute og hjemme. Kolonne 27 gir samlet antall ingeniører og kolonne 28 gir samlet antall medisinere.

Der det har vært mulig, har jeg delt de uteksaminerte på menn og kvinner. Jeg har regnet som om alle som er uteksaminert et bestemt år fikk eksamen etter vårsemesteret dette året. Dette er for å få samsvar med tidsangivelsen for driftsutgiftene.

1. Teologer: Omfatter teologiske kandidater fra Universitetet i Oslo og Menighetsfakultetet i Oslo. Kilde: Notat i NAVF's Utredningsavdeling (NAVF-U), som har sine tall fra eksamensprotokollene.

Tallene vil her (og for andre fag) være lavere enn de man finner i Statistiske Oversikter, da personer som har avlagt embetseksamen flere ganger er talt med første gang.

2. Jurister: Kilde: NAVF-U.
3. Økonomer: Kilde: NAVF-U.
4. Aktuarer: Kilde: NAVF-U.
5. Farmasøyter: Kilde: NAVF-U.
6. Psykologer: Omfatter personer med embetseksamen eller magistergrad i psykologi. Kilde: NAVF-U.
7. Mag.art.: Omfatter alle som har mottatt graden mag.art., unntatt de med psykologi som hovedfag. Samfunnsvitenskapene statsvitenskap, etnologi, sosiologi, og pedagogikk er kommet med her.
Kilde: NAVF-U.
8. Mag.scient.: Kilde: Norges Teknisk Naturvitenskapelige Forskningsråd - Komite for vitenskapelig personell: Tilgang på og behov for realkandidater og sivilingeniører - 1960- og 1970-årene. (Oslo 1963). Det er her ikke gitt noen fordeling på kvinner og menn, men Tore Lindbekk¹⁾ (T.L.) opplyser at andelen kvinner har vært:

1930-39:	8,7%
1940-49:	26,7%
1950-61:	20,9%
9. Cand.mag. i filologi: Ordningen ble innført i 1922. Tallene omfatter i prinsippet de som pr. 1/7-60 ikke hadde gjennomført full embetseksamen (cand.philol.) Kilder er: 1921/22-1949/50: Forskningsrådenes Fellesutvalg: Om tilgangen på og behovet for akademisk arbeidskraft. Første rapport. (Universitetsforlaget, Oslo 1957) (FFU), Vedlegg 3: "Oversikter og prognosir for filologer", tabell 8, s. 6. 1950/51-59/60: Anslag på grunnlag av samme og Norges Almenvitenskapelige Forskningsråd - Utredningsavdelingen: Utredninger om akademisk arbeidskraft. Melding nr. 5, 1960: Prognose over tilgangen på og behovet for filologer i årene 1960-1975. (Oslo, desember 1960), tabell 12, s. 10.
10. Cand.philol.: Kilde: NAVF-U.

---

1) Tore Lindbekk: Rekrutteringen til forskning i Norge. Bind. I (Institutt for Samfunnsforskning, Oslo 1962), tabell 68, s. 152.

11. Cand.mag. i realfag: Kilde: NTNF-K. Det har ikke vært mulig å finne fordelingen på kvinner og menn. I prinsippet har tallene samme omfang som de for cand.mag. i filologi.
12. Cand.real.: Kilde: NTNF-K. Ingen fordeling på kvinner og menn har vært mulig, men T.L. oppgir at andelen kvinner har vært:
1890-1909:	2,9%
1910-1929:	9,0%
1930-1939:	6,3%
1940-1949:	12,2%
1950-1961:	8,6%
13. Medisin i Norge: Kilde: Norges Almenvitenskapelige Forskningsråd - Utredningsavdelingen: Utredninger om akademisk arbeidskraft. - Melding nr. 3, 1963: Prognose over tilgangen på leger i tiden fram til 1980. (Universitetsforlagets trykningssentral, Oslo 1963), tabell 16, s. 53. Omfatter uteksaminerte fra Bergen og Oslo.
14. Medisin fra utlandet: Tallene er anslått fra tabell 18, s. 56 i Melding nr. 3, 1963, nevnt ovenfor.
15. Ingeniører - Norge: For perioden 1890/91-1912/13 gjelder tallene bergkandidater uteksaminert fra Universitetet i Oslo. Kilde: Palmstrøm, Henrik: "Om en befolkningsgruppens utvikling gjennom de siste 100 år: Statistiske studier vedrørende norske akademikere" i Statsøkonomisk Tidsskrift 1935, tabell VIII, s. 342-43. (De andre ingeniører utdannet før 1914 er tatt med under de tekniske skoler.) I 1913/14 var det en bergkandidat, for øvrig gjelder tallene 1913/14-59/60 uteksaminerte fra Norges Tekniske Høgskole. Kilde: NTNF-K. Jeg har ikke funnet noen data om fordelingen på kvinner og menn.
16. Ingeniører - utlandet: Kilde: NTNF-K og for 1900/01-1912/13 Bassøe, Bjarne: "Ingeniørmatrakkelen" i Teknisk Ukeblad 7/9-61, tabell 3, s. 737. Det er for 1900/01-14/15 regnet som om det ble uteksaminert omrent like mange hvert år i hver av under-periodene 1900/01-04/05, 1905/06-1909/10, 1910/11-14/15. Det er ingen opplysninger om fordelingen på kvinner og menn.
17. Arkitekt - Norge: Arkitekter utdannet før 1914 er tatt med under de tekniske skoler. Kilde 1913/14-48/49 er Statistiske Oversikter 1948 og 1958. Kilde 1949/50-59/60 er Norges Almenvitenskapelige Forskningsråd - Utredningsavdelingen: Utredninger om akademisk arbeidskraft. - Melding nr. 3, 1964: Prognose over tilgangen på og behovet for arkitekter. (Universitetsforlaget,

Oslo, 1964), tabell 6, s. 7. Tallene omfatter arkitekter utdannet ved Norges Tekniske Høgskole og Statens Arkitektskole i Oslo.

18. Arkitekt - utlandet: Tallene er anslått på grunnlag av opplysninger gitt på s. 8 i Melding nr. 3, 1964, nevnt ovenfor. Tallene er nok noe for lave.
19. Tannleger - Norge: Kilde: Norges Almenvitenskapelige Forskningsråd - Utredningsavdelingen: Utredninger om akademisk arbeidskraft - Melding nr. 2, 1965: Prognose over tilgangen på tannleger fram til 1985. (Universitetsforlaget, Oslo 1965), tabell VI, s. 40. For 1890/91-98/99 og 1922/23-28/29 er fordelingen på kvinner og menn ukjent.
20. Tannleger - utlandet: Kilde: 1929/30-53/54: FFU, vedlegg 14 "Oversikter og prognoser for tannleger", tabell 8, s. 5. 1954/55-59/60: Beregnet fra tabell 23, s. 26 i Melding nr. 2, 1965, nevnt ovenfor. I FFU, vedlegg 13, s. 5 er det nevnt at det også i 1920-årene ble utdannet mange tannleger i utlandet, men noen tall for dette har jeg ikke funnet.
21. Norges Landbruks høgskole: Kilde: NAVF-U.
22. Norges Handelshøyskole: Kilde: NAVF-U og FFK, vedlegg 10 "Oversikter og prognoser for siviløkonomer", tabell 6, s. 4. Noen oppgaver over antall siviløkonomer utdannet i utlandet finnes ikke, men i FFU, vedlegg 10, er tallet anslått til ca. 400 i 1938-56 og 25-30 pr. år i de etterfølgende år.
23. Norges Veterinærhøgskole: Kilde: NAVF-U.

3. Institusjonenes drifts- og kapitalkostnader

Det som er sagt om skillet mellom drifts- og investeringsutgifter for de andre utdanningsveiene gjelder også for utgiftstallene for universitet og høyskolene. For de institusjonene som er knyttet til Kirke- og undervisningsdepartementet foreligger det for de fleste år tall fra to kilder - Skolestatistikken (Undervisningsstatistikken) og Statistisk årbok. De to kilder gir dels svært ulike tall. Vanligvis, men slett ikke alltid, er de laveste tall gitt i Statistisk årbok. Tabellene VIII.2a og VIII.2b adskiller seg fra hverandre ved at i VIII.2a er brukt Undervisningsstatikkens tall der det foreligger tall fra begge kilder, i VIII.2b er nyttet Statistisk årboks tall. Ved tall bare fra en kilde er disse nyttet i begge tabeller. Tall i parentes gjelder år da det ikke er registrert noen studenter. De er ikke tatt med i summen i kolonne 9.

1. Universitetet i Oslo: Tall både fra Undervisningsstatistikk og Statistisk årbok. Bare Statistisk årbok 1929/30, 1931/32-32/33, 1957/58-59/60.
2. Norges Landbrukskole: Tall bare fra Statistisk årbok.
3. Norges Tekniske Høgskole: Tall både fra Undervisningsstatistikk og Statistisk årbok. Bare Undervisningsstatistikk 1909/10-26/27. Bare Statistisk årbok 1929/30, 1931/32-32/33, 1957/58-59/60.
4. Norges Tannlegehøgskole: Som NTH.
5. Menighetsfakultetet: Tall bare fra Statistisk årbok.
6. Norges Veterinærhøgskole: Tall bare fra Statistisk årbok.
7. Norges Handelshøyskole: Tall bare fra Statistisk årbok.
8. Universitetet i Bergen: Tall både fra Undervisningsstatistikken og Statistisk årbok. Bare Statistisk årbok 1957/58-59/60. Tallene inkluderer utgiftene til Bergen Museum.

I 1952/53-56/57 er tallene fra de to kilder like. Byrået overtok Undervisningsstatistikken fra K.-U.dep. fra og med 1951/52.

Jeg tror at tallene fra Statistisk årbok (dvs. tabell VIII.2b) er best for vårt formål. For dette taler: (1) For flere institusjoner er dette eneste kilde. (2) Det er disse tallene som synes fortsatt i Undervisningsstatistikken 1952/53-56/57. (3) Stikkprøver for Universitetet i Oslo tyder på at det er disse tall som svarer best til de budsjett-tallene som er gitt i årsmeldingen. (4) For Universitetet i Oslo er tallene i Skolestatistikken gitt som "Universitetet i Oslo m.m." For å nytte tallene fra Skole-(Undervisnings-)statistikken taler: (1) Tallene fra Statistisk årbok viser 1900-20 til dels underlige svingninger. (2) M.m. ved Universitetet i Oslo's utgifter omfatter antakelig særlig utgiftene til Universitetsbiblioteket, og de hører nok med til et universitets utgifter.

4. Studiene lengde

Dette er et punkt der det synes å være meget vanskelig å få data. Problemene er til dels både prinsipielt og praktisk. Skal vi nytte den studietid som studieplanen eventuelt angir, eller skal vi nytte den studietid studentende eventuelt angir og som kan omfatte både militærtjeneste og arbeidsavbrudd dersom studentene har tenkt på bruttostudietid? Eller kanskje vi skal skjære tvers gjennom alle detaljer og regne med lik studietid for alle studier? (For 1959/60 ville et uveiet gjennomsnitt for alle studier være ca. 5½ år og for studiene 1-13 nedenfor - som er de mest usikre - ville det være ca. 6 år.)

Ved oppmelding til eksamen oppgav kandidatene tidligere hvor lenge de hadde studert. Palmstrøm¹⁾ har bearbeidet dette materialet for perioden 1911-31 og sier at angivelsen må antas å være svært vilkårlig, men at bedre mål ikke finnes.

På dette spinkle grunnlag vil jeg anslå "normal" studietid for de ulike studier til:

1. Teologi	1890/91 - 1928/29	4 år	(Palmstrøm)
	1929/30 - 1944/45	5 år	"
	1945/46 - 1959/60	7 år	(Studenthåndboka)
2. Jus	1890/91 - 1938/39	4 år	(Palmstrøm)
	1939/40 - 1959/60	5 år	(Studenthåndboka. Ny studieordning virksom ca. 1939/40)
3. Sosialøkonomi	1907/08 - 1931/31	2 år	(Årbok U. i O.)
	1931/32 - 1938/39	3 år	"
	1939/40 - 1959/60	5½ år	(Studenthåndboka. Ny studieordning virksom fra ca. 1939/40)
4. Cand.mag. filologi	1921/22 - 1944/45	4 år	
	1945/46 - 1959/60	5 år	(Studenthåndboka)
5. Cand.mag. realfag	1906/07 - 1944/45	3½ år	
	1945/46 - 1959/60	4½ år	"
6. Cand.philol.	1890/91 - 1959/60	6 år	(Palmstrøm, Studenthåndboka)
7. Cand.real.	1890/91 - 1959/60	6 år	"
8. Psykologer	1927/28 - 1949/50	6 år	
	1950/51 - 1959/60	5 år	(Studenthåndboka. Embetsekamen i virksomhet ca. 1950.)
9. Aktuarfag	1919/20 - 1944/45	5½ år	(Palmstrøm, s.258)
	1945/46 - 1959/60	6½ år	(Studenthåndboka)
10. Farmasi ²⁾	1934/35 - 1959/60	4½ år	(Studenthåndboka)
11. Medisin	1890/91 - 1944/45	7 år	(Palmstrøm)
	1945/46 - 1959/60	6 år	(Studenthåndboka)
12. Mag.art.	1922/23 - 1944/45	6 år	
	1945/46 - 1959/60	7 år	"
13. Mag.scient.	1926/27 - 1944/45	5½ år	
	1945/46 - 1959/60	6½ år	"

1) Henrik Palmstrøm: op.cit. p. 260-62.

2) "Ny" ordning. Studietid etter gammel ordning lar seg ikke anslå.

14. Odontologi	1890/91 - 1909/10	2 år	
	1910/11 - 1937/38	3 år	(Aschehougs konv.leksikon)
	1938/39 - 1959/60	4 år	
15. Norges Veterinær- høgskole	1940/41 - 1959/60	5½ år	"
16. Norges Landbruks- høgskole	1890/91 - 1918/19	2 år	"
	1919/20 - 1959/60	3 år	"
17. Norges Tekniske Høgskole	1890/91 - 1959/60	4½ år	"
		Gjelder også arkitektutdanningen.	
18. Norges Handels- høyskole	1937/38 - 1959/60	3 år	

Årstallene gjelder uteksaminerings-kull. For de studier Palmstrøm ikke har studert, har jeg antatt at studietiden var et år kortere før krigen enn det som er angitt i Studenthåndboka.

5. Uteksamineringsalder

Anslagene som følger nedenfor er svært grove og høyst usikre. I den utstrekning de har noe empirisk grunnlag, er dette gitt i vedleggene til Forskningsrådenes Fellesutvalg: Om tilgangen på og behovet for akademisk arbeidskraft. Første rapport (Universitetsforlaget, Oslo 1957). Både ved de andre utdanningsveiene og her skulle vi helst kjent aldersfordelingen for de uteksaminerete. Så vidt jeg forstår, har Utredningsavdelingen ved NAVF for tiden et materiale under bearbeiding som vil vise aldersfordelingen for de enkelte eksamensår for en del studier.

1. Teologi	1890/91 - 1944/45	27 år	
	1945/46 - 1959/60	28 år (Vedl. 11, tab. 2 og 3)	
2. Jus	1890/91 - 1959/60	Menn 28 år (Vedl. 8, tab. 15) Kvinner 27 år "	"
3. Sosialøkonomi	1890/91 - 1938/39	25 år	
	1939/40 - 1959/60	27 år (Vedl. 10, tab. 19)	
4. Cand.mag. filologi	1921/22 - 1959/60	28 år (Vedl. 1, tab. 25)	
5. Cand.mag. realfag	1906/07 - 1959/60	27 år	
6. Cand.philol.	1890/91 - 1944/45	29 år	
	1945/46 - 1959/60	Kvinner 31 år (Vedl. 1, tab. 25) Menn 30 år	

7. Cand. real.	1890/91 - 1959/60		29 år	(Vedl. 2, tab. 24)
8. Psykologer	1927/28 - 1959/60	Kvinner	27 år	
		Menn	28 år	(Vedl. 7, tab. 4)
9. Aktuarer	1919/20 - 1959/60		28 år	(Vedl. 5, tab. 1)
10. Farmasi	1934/35 - 1959/60	Kvinner	24 år	
		Menn	25 år	(Vedl. 13, tab. 2)
11. Medisin	Kvinner:			
	1890/91 - 1949/50		30 år	
	1950/51 - 1959/60		27 år	
	Menn:			
	1890/91 - 1949/50		29 år	
	1950/51 - 1959/60		27 år	(Vedl. 12, tab. 6)
12. Mag.art.	Som cand.philol.			
13. Mag.scient.	1926-27 - 1959/60		28 år	(Vedl. 2, tab. 24)
14. Odontologi	1890/91 - 1959/60	Kvinner	24 år	
		Menn	26 år	(Vedl. 14, tab. 7)
15. Norges Veterinærhøgskole	1940/41 - 1959/60		26 år	
16. Norges Landbrukskole	1890/91 - 1959/60	Kvinner	25 år	
		Menn	27 år	
17. Norges Tekniske Høgskole	1890/91 - 1929/30		24 år	
	1930/31 - 1939/40		25 år	
	1940/41 - 1945/46		26 år	
	1946/47 - 1959/60		25 år	(Vedl. 15, s. 5)
18. Norges Handelshøyskole	1937/38 - 1944/45		24 år	
	1945/46 - 1953/54		26 år	
	1954/55 - 1959/60		25 år	(Vedl. 10, tab. 5)

Det er antatt at kandidater når den oppgitte alder i det kalenderåret eksamen avlegges. Dvs. NHH-kandidater uteksaminert i skoleåret 1959/60 er antatt å bli 25 år i løpet av 1960.

Tabell II.1

Antall elever folkeskolen 1875/76 - 1959/60

	Bygdene skoler		Byenes skoler	I alt	Undervist utenom folkeskolen	Undervist i alt
	Faste	Omgang				
	1	2	3	4	5	6
1875/76	178 305	31 156	35 537	244 998	21 013	266 011
76/77	181 775	29 206	35 745	246 726	21 638	268 364
77/78	183 841	26 702	36 468	247 011	21 730	268 741
78/79	183 374	24 548	40 826	248 748	21 617	270 365
79/80	184 108	22 212	41 929	248 249	21 992	270 241
80/81	185 258	19 668	42 377	247 303	21 951	269 254
81/82	184 388	18 528	41 114	244 030	21 415	265 445
82/83	185 504	17 437	41 590	244 529	21 220	265 749
83/84	189 848	16 707	48 745	255 300	23 680	278 980
84/85	192 990	15 825	44 959	253 774	21 580	275 354
85/86	197 256	15 018	44 765	259 039	21 705	280 744
86/87	199 656	14 335	48 970	262 961	22 220	285 181
87/88	203 938	13 808	50 816	268 561	22 520	291 081
88/89	205 825	13 090	52 153	271 068	22 570	293 638
89/90	208 517	12 407	52 995	273 919	22 430	296 349
90/91	218 525	12 103	56 772	287 400	23 247	310 647
91/92	220 892	11 664	55 371	287 927	21 800	309 727
92/93	236 161	8 042	56 366	300 569	22 040	322 609
93/94	240 464	6 384	59 865	306 713	22 110	328 823
94/95	243 149	5 757	62 440	311 346	22 060	333 406
95/96	249 100	4 816	66 014	319 930	22 237	342 167
96/97	251 026	4 407	67 416	322 849	22 258	345 107
97/98	253 017	4 423	69 475	326 915	22 379	349 294
98/99	255 162	3 898	71 858	330 918	22 289	353 207
99/1900	256 570	3 656	73 117	333 343	22 173	355 516
1900/01	258 620	2 898	74 712	336 230	22 290	358 520
01/02	260 582	2 903	77 135	340 620	22 063	362 683
02/03	259 899	3 540	82 440	345 879	21 954	367 833
03/04	263 459	2 636	84 309	350 404	21 654	372 058
04/05	266 334	2 542	85 460	354 336	20 798	375 134
05/06	268 478	2 220	87 841	358 539	20 852	379 391
06/07	269 110	2 291	89 620	361 021	20 705	381 726
07/08	273 099	2 056	90 129	365 284	20 691	385 975
08/09	275 394	1 658	92 941	369 993	21 021	391 014

Tabell II.1 (forts.) Antall elever folkeskolen 1875/76 - 1959/60

	Bygdenes skoler		Byenes skoler	I alt	Undervist utenom folkeskolen	Undervist i alt
	Faste	Omgang				
	1	2	3	4	5	6
1909/10	278 348	1 475	94 609	374 432	21 180	391 612
10/11	278 944	1 177	96 602	376 723	21 642	398 365
11/12	280 504	1 296	97 276	379 076	21 660	400 736
12/13	280 051	1 153	97 968	379 172	22 059	401 231
13/14	282 224	1 140	98 431	381 795	22 472	404 237
14/15	283 487	1 203	97 681	382 371	22 666	405 037
15/16	282 048	1 153	98 976	382 177	22 536	404 713
16/17	283 331	928	98 366	382 625	22 884	405 509
17/18	281 154	963	96 784	378 901	22 654	401 555
18/19	281 058	802	95 832	377 694	22 486	400 180
19/20	283 909	734	95 683	380 326	22 616	402 942
20/21	288 344	995	96 436	385 775	22 933	408 708
21/22	289 574	732	99 647	389 953	21 652	411 605
22/23	292 763	675	100 972	394 410	19 725	414 135
23/24	294 088	524	100 366	394 978	17 469	412 447
24/25	295 450	380	99 723	395 553	15 118	410 671
25/26	296 656	447	99 024	396 127	12 879	409 006
26/27	296 156	294	97 862	394 312	12 550	406 862
27/28	299 940	356	97 504	397 600	12 156	409 756
28/29	301 551	269	97 601	399 421	11 884	411 305
29/30	304 204	258	97 743	401 835	11 257	413 092
30/31	307 337	148	96 877	404 362	5 642	410 004
31/32	206 810	153	95 576	402 539	4 954	407 493
32/33	305 024	128	92 946	398 098	4 957	403 085
33/34	302 090	133	90 259	392 482	4 454	396 936
34/35	294 932	112	85 905	380 949	4 095	385 044
35/36	287 715	224	81 922	369 861	3 854	373 715
36/37	279 639	111	78 043	357 793	3 010	360 803
37/38	278 080	-	74 912	352 992	2 320	355 312
38/39	272 413	-	72 105	344 518	1 674	346 192
39/40	268 751	-	69 514	338 265	1 649	339 914
40/41	262 102	-	64 223	326 325	1 387	327 712
41/42	255 497	-	61 339	316 836	1 490	318 326
42/43	240 402	-	57 368	297 770	1 536	299 306

Tabell II.1 (forts.) Antall elever folkeskolen 1875/76 - 1959/60

	Bygdene skoler		Byenes skoler	I alt	Undervist utenom folkeskolen	Undervist i alt
	Faste	Omgang				
	1	2	3	4	5	6
1943/44	237 113	-	56 535	293 648	1 872	295 520
44/45	236 228	-	55 831	292 059	2 217	294 276
45/46	230 027	-	57 363	287 400	2 059	289 459
46/47	234 568	-	59 972	294 540	2 340	296 880
47/48	224 789	-	71 414	296 203	2 019	298 222
48/49	226 284	-	73 890	300 174	2 126	302 300
49/50	231 577	-	77 318	308 895	2 474	311 369
50/51	239 522	-	81 116	320 638	2 190	322 828
51/52	249 630	-	87 790	337 420	2 083	339 503
52/53	262 000	-	93 655	355 655	1 966	357 621
53/54	276 581	-	102 753	379 334	2 112	381 446
54/55	291 125	-	109 420	400 545	2 315	402 866
55/56	304 546	-	116 232	420 778	2 457	423 123
56/57	313 109	-	118 968	432 077	2 377	434 454
57/58	318 582	-	119 687	438 269	..	438 269
58/59	318 711	-	120 037	438 748	..	438 748
59/60	..	-	..	437 290	..	437 290

Tabell II.2:

Beregningen av antall 7. klassinger

Fødselsår	Antall levende-fødte	Sum 7 år	7.års andel	Antatt eksamensår
1870	50 618	379 596	0,1333	83/84
71	51 163	387 695	0,1320	84/85
72	52 592	395 598	0,1329	85/86
73	52 749	404 112	0,1305	86/87
74	55 259	410 678	0,1326	87/88
75	56 856	410 537	0,1385	88/89
76	57 699	412 443	0,1399	89/90
77	58 717	409 184	0,1435	90/91
78	59 066	411 486	0,1435	91/92
79	61 106	413 651	0,1477	92/93
80	59 315	413 011	0,1436	93/94
81	57 778	415 523	0,1390	94/95
82	58 762	417 797	0,1406	95/96
83	54 440	417 846	0,1303	96/97
84	61 019	424 153	0,1439	97/98
85	61 231	425 035	0,1441	98/99
86	60 466	423 737	0,1427	99/1900
87	61 827	425 094	0,1454	1900/01
88	60 052	424 156	0,1416	01/02
89	58 811	427 422	0,1376	02/03
90	60 747	431 865	0,1407	03/04
91	61 901	435 431	0,1422	04/05
92	59 933	439 476	0,1364	05/06
93	61 823	445 511	0,1388	06/07
94	60 889	449 917	0,1353	07/08
95	63 318	456 331	0,1388	08/09
96	63 254	459 507	0,1377	09/10
97	64 333	461 723	0,1393	10/11
98	65 926	461 533	0,1428	11/12
99	65 968	458 208	0,1440	12/13
1900	66 229	454 841	0,1456	13/14
01	67 303	449 914	0,1496	14/15
02	66 494	444 297	0,1497	15/16
03	65 470	441 127	0,1484	16/17
04	64 143	437 143	0,1467	17/18
05	62 601	434 727	0,1440	18/19

Tabell II.2 (forts.) Beregningen av antall 7. klassinger.

Fødselsår	Antall levende-fødte	Sum 7 år	7.års andel	Antatt eksamensår
1906	62 091	433 535	0,1432	19/20
07	61 302	433 738	0,1413	20/21
08	61 686	434 547	0,1420	21/22
09	63 324	431 836	0,1466	22/23
10	61 486	429 632	0,1431	23/24
11	61 727	432 115	0,1428	24/25
12	61 409	433 856	0,1416	25/26
13	62 294	431 933	0,1442	26/27
14	62 111	438 965	0,1415	27/28
15	58 975	441 464	0,1336	28/29
16	61 120	445 397	0,1372	29/30
17	63 969	446 008	0,1434	30/31
18	63 468	440 060	0,1452	31/32
19	59 486	430 568	0,1382	32/33
20	69 326	425 535	0,1629	33/34
21	64 610	406 184	0,1591	34/35
22	62 908	391 455	0,1607	35/36
23	61 731	376 919	0,1638	36/37
24	58 021	363 032	0,1598	37/38
25	54 066	351 000	0,1540	38/39
26	54 163	342 385	0,1582	39/40
27	50 175	330 336	0,1519	40/41
28	49 881	321 994	0,1549	41/42
29	48 372	313 434	0,1543	42/43
30	47 844	307 302	0,1557	43/44
31	45 989	303 266	0,1516	44/45
32	45 451	302 596	0,1502	45/46
33	42 114	303 748	0,1386	46/47
34	41 833	309 577	0,1351	47/48
35	41 321	313 517	0,1318	48/49
36	42 240	325 421	0,1298	49/50
37	43 808	340 462	0,1287	50/51
38	45 319	358 895	0,1263	51/52
39	46 604	375 390	0,1241	52/53
40	47 943	399 514	0,1200	53/54

Tabell II.2 (forts.) Beregningen av antall 7. klassinger

Fødselsår	Antall levende-fødte	Sum 7 år	7.års andel	Antatt eksamensår
1941	45 773	419 196	0,1092	54/55
42	53 225	439 041	0,1212	55/56
43	57 281	448 868	0,1276	56/57
44	62 241	453 997	0,1371	57/58
45	61 814	452 327	0,1367	58/59
46	70 727	453 056	0,1561	59/60

Tabell II.3 Antall elever i folkeskolens siste klasse 1890/91 - 1959/60

År	Antall på siste trinn		
	Gutter 1	Jenter 2	Totalt 3
1890/91	22 294	22 284	44 578
91/92	22 229	22 219	44 446
92/93	23 829	23 820	47 649
93/94	23 614	23 605	47 219
94/95	23 176	23 167	46 343
95/96	24 059	24 050	48 109
96/97	22 488	22 479	44 967
97/98	25 137	25 126	50 263
98/99	25 454	25 443	50 897
99/1900	25 371	25 361	50 732
1900/01	25 981	26 148	52 129
01/02	25 596	25 760	51 356
02/03	25 226	25 388	50 614
03/04	26 090	26 258	52 348
04/05	26 587	26 757	53 344
05/06	25 792	25 957	51 749
06/07	26 407	26 577	52 984
07/08	26 027	26 195	52 222
08/09	27 050	27 223	54 273
09/10	27 151	27 325	54 476
10/11	27 879	27 613	55 492
11/12	28 750	28 475	57 225
12/13	29 027	28 750	57 777
13/14	29 570	29 287	58 857
14/15	30 442	30 152	60 594
15/16	30 438	30 147	60 585
16/17	30 233	29 945	60 178
17/18	29 595	29 313	58 908
18/19	28 951	28 675	57 626
19/20	28 989	28 712	57 701
20/21	29 314	28 436	57 750
21/22	29 668	28 780	58 448
22/23	30 073	29 173	59 246
23/24	29 959	29 062	59 021

Tabell II.3 (forts.) Antall elever i folkeskolens siste klasse 1890/91-1959/60

År	Antall på siste trinn		
	Gutter	Jenter	Totalt
1924/25	29 768	28 876	58 644
25/26	29 398	28 517	57 915
26/27	29 781	28 889	58 670
27/28	29 431	28 549	57 980
28/29	27 893	27 057	54 950
29/30	28 769	27 907	56 676
30/31	29 927	28 868	58 795
31/32	30 117	29 051	59 168
32/33	28 354	27 352	55 706
33/34	32 912	31 749	64 661
34/35	31 181	30 080	61 261
35/36	30 569	29 487	60 056
36/37	30 082	29 018	59 100
37/38	28 901	27 878	56 779
38/39	27 137	26 177	53 314
39/40	27 414	26 360	53 774
40/41	25 377	24 402	49 779
41/42	25 138	24 171	49 309
42/43	23 544	22 639	46 183
43/44	23 457	22 555	46 012
44/45	22 743	21 869	44 612
45/46	22 165	21 312	43 477
46/47	20 977	20 171	41 148
47/48	20 540	19 750	40 290
48/49	20 312	19 531	39 843
49/50	20 604	19 812	40 416
50/51	21 285	20 263	41 548
51/52	22 995	22 074	45 075
52/53	22 928	22 217	45 145
53/54	22 597	21 776	44 373
54/55	22 629	21 802	44 431
55/56	25 208	24 243	49 451
56/57	27 564	26 222	53 786
57/58	..	..	59 596
58/59	31 890	30 114	62 004
59/60	34 854	33 201	68 055

Tabell II.4 Utgifter ved folkeskolene (i 1000 kr.) 1875/76 - 1959/60

År	Land	By	I alt	Herav			
				Vedlikehold og nybygg		Utstyr og lære- midler	
				Land	By	Land	By
1875/76	1 981	773	2 754				
76/77	2 559	795	3 354				
77/78	2 999	833	3 832				
78/79	2 992	969	3 961				
79/80	2 952	1 021	3 973				
80/81	3 222	1 054	4 276				
81/82	2 802	1 127	3 929				
82/83	2 769	1 161	3 930				
83/84	2 765	1 208	3 973				
84/85	2 662	1 252	3 912	314		46	
85/86	2 645	1 345	3 990	274		44	
86/87	2 714	1 439	4 153	293		48	
87/88	2 725	1 484	4 209	282		45	
88/89	2 658	1 664	4 322	234		36	
89/90	2 819	1 679	4 498	252		47	
90/91	2 958	1 924	4 882	286		54	
91/92	3 359	1 983	5 342	529		73	
92/93	4 409	2 839	7 248	900		158	
93/94	4 590	3 200	7 790	800		130	
94/95	4 563	3 348	7 911	803		124	
95/96	4 755	3 121	7 876	852		126	
96/97	4 882	3 307	8 189	779		119	
97/98	4 997	3 807	8 804	769		110	
98/99	4 956	4 271	9 227	675		110	
99/1900	5 343	4 269	9 612	964		111	
1900/01	5 722	4 734	10 456	1 166	618	119	143
01/02	6 610	5 486	12 096	1 113	1 197	128	
02/03	6 413	5 599	12 012	895	1 253	129	
03/04	6 458	4 933	11 391	829	536	112	
04/05	6 674	4 833	11 507	979	338	104	
05/06	6 639	4 878	11 517	859	398	107	135
06/07	6 691	4 803	11 494	795	280	114	
07/08	6 890	5 058	11 948	824	423	130	
08/09	7 541	5 163	12 704	1 036	297	148	

Tabell II.4 (forts.) Utgifter ved folkeskolene (i 1000 kr.) 1875/76-1959/60

År	Land	By	I alt	Herav			
				Vedlikehold og nybygg		Utstyr og lære- midler	Land
				Land	By		
1909/10	7 919	5 751	13 670	1 197	395	190	
10/11	8 973	6 873	15 846	1 128	614	252	265
11/12	9 409	7 824	17 223	1 329	1 142	276	
12/13	11 274	11 003	22 227	2 043	2 089	390	
13/14	13 395	9 892	23 287	2 164	2 433	409	
14/15	11 764	10 163	21 927	2 393	1 586	476	
15/16	12 527	11 189	23 716	2 267	1 905	475	624
16/17	18 042	12 626	30 668	3 487	1 746	626	
17/18	24 566	19 948	44 514	4 124	3 205	857	
18/19	41 762	32 631	74 393	6 852	5 175	1 313	
19/20	54 537	32 765	87 302	11 347	4 783	2 002	
20/21	68 282	39 789	108 071	16 689	7 539	3 310	1 815
21/22	69 463	37 358	106 821	15 608	6 166	3 269	
22/23	63 743	33 208	96 951	12 543	4 612	2 916	
23/24	59 559	32 883	92 442	10 016	4 268	2 510	
24/25	56 029	32 349	88 378	8 108	3 669	1 837	
25/26	47 662	29 644	77 306	6 746	1 281	1 642	
26/27	51 133	27 754	78 887	4 254	331	1 455	
27/28	43 723	25 560	69 283	2 844	243	1 266	
28/29	41 736	24 445	66 181	2 908	441	1 198	
29/30	..	..	67 344	3 447	290	1 247	
30/31	45 035	24 577	69 612	3 967	109	1 227	
31/32	..	..	66 384	3 296	657	1 168	
32/33	..	..	64 315	2 948	902	991	
33/34	40 084	21 949	62 033	2 360	415	972	
34/35	41 806	21 504	63 310	2 650	224	1 068	
35/36	41 728	21 112	62 840	3 089	404	1 228	
36/37	48 488	21 298	69 786				
37/38	50 461	22 519	72 980				
38/39	60 652	24 535	85 187				
39/40	57 730	26 152	83 882				
40/41	59 701	23 986	83 687				
41/42	52 800	20 652	73 452				
42/43	68 337	22 756	91 093				

Tabell II.4 (forts.) Utgifter ved folkeskolene (i 1000 kr.) 1875/76-1959/60

År	Land	By	I alt	Herav			
				Vedlikehold og nybygg 1)		Utstyr og lære- midler	
				Land	By	Land	By
1943/44	66 676	23 293	89 969				
44/45	65 771	23 851	89 622				
45/46	81 628	29 452	111 080				
46/47	101 000	37 136	138 136				
47/48	113 859	50 174	164 033				
48/49	138 334	59 462	197 796				
49/50	159 452	64 932	224 384				
50/51	..	..	223 610				
51/52	139 719	67 205	206 924	9 336	5 293	10 105	3 797
52/53	166 568	80 424	246 992	10 678	5 549	11 800	4 522
53/54	175 033	84 578	259 611	10 728	4 264	13 535	5 106
54/55	189 479	95 806	285 285	10 653	6 335	15 533	6 055
55/56	212 845	106 342	319 187	11 316	6 164	17 211	6 740
56/57	253 367	121 309	374 676	11 738	5 881	17 616	7 365
57/58	269 712	128 930	398 642				
58/59	293 519	145 192	438 711				
59/60	322 968	149 816	472 784				

1) For 1951-52 - 56/57 bare vedlikehold.

Tabell II.5 Folkeskolene. Skoleårets varighet. Gjennomsnitt for hele landet
1884/85-1956/57

År	Antall dager bestemt + frivillig (1)	Antall dager forsømt (2)
1884/85	86,1	8,7
85/86	86,6	8,7
86/87	88,5	8,7
87/88	88,1	8,5
88/89	89,4	9,3
89/90	89,1	9,0
90/91	86,5	8,2
91/92	86,5	8,2
92/93	98,9	9,7
93/94	101,1	9,9
94/95	103,4	9,6
95/96	103,4	9,4
96/97	106,2	8,8
97/98	105,6	8,7
98/99	106,5	8,4
99/1900	107,9	8,9
1900/01	106,8	8,3
01/02	108,8	7,5
02/03	109,9	7,2
03/04	108,7	7,1
04/05	111,0	6,7
05/06	109,4	6,7
06/07	110,6	6,8
07/08	112,2	7,1
08/09	113,3	7,4
09/10	112,9	6,9
10/11	114,7	6,7
11/12	115,1	6,5
12/13	114,9	6,4
13/14	116,5	6,4
14/15	117,5	6,1
15/16	116,8	6,3
16/17	118,9	7,2
17/18	120,0	6,9
18/19	119,6	8,5

Tabell II.5 (forts.) Folkeskolene. Skoleårets varighet. Gjennomsnitt for hele landet 1884/85-1956/57

År	Antall dager bestemt + frivillig (1)	Antall dager forsømt (2)
1919/20	121,4	8,0
20/21	125,4	6,9
21/22	127,8	6,1
22/23	128,3	6,8
23/24	129,8	6,4
24/25	131,7	6,2
25/26	131,4	5,9
26/27	131,2	6,5
27/28	131,0	6,3
28/29	130,4	6,7
29/30	130,5	5,6
30/31	130,6	6,1
31/32	130,3	5,8
32/33	129,4	5,8
33/34	128,6	5,5
34/35	128,4	5,7
35/36	128,6	5,9
36/37	128,6	5,8
37/38	131,6	5,7
38/39	133,5	6,1
39/40	133,3	18,6
40/41	133,7	9,9
41/42	133,5	33,7
42/43	132,7	16,2
43/44	134,7	14,3
44/45	126,1	14,0
45/46	134,1	9,5
46/47	137,8	7,3
47/48	142,6	6,2
48/49	143,5	6,7
49/50	144,3	5,6
50/51	147,4	6,2
51/52	146,1	5,6
52/53	149,1	6,6
53/54	150,0	6,1

Tabell II.5 (forts.) Folkeskolene, Skoleårets varighet. Gjennomsnitt for hele landet 1884/85 - 1956/57

År	Antall dager bestemt + frivillig (1)	Antall dager forsømt (2)
1954/55	155,4	6,7
55/56	156,5	6,3
56/57	158,6	5,7
57/58	..	..
58/59	..	..
59/60	..	..

Tabell III.1 Antall elever og driftsutgifter (i 1000 kr.) ved framhaldsskolene
1892/93 - 1959/60. (Ufullstendig)

År	Elever i alt	Elever i land- distr.	Elever i Oslo	Utgifter i alt	Utgifter i landdistr.
1892/93		800			10
93/94		2 626			30
94/95		2 942			46
95/96		2 843			46
96/97		3 001			49
97/98		2 862			53
98/99		2 715			53
99/1900		2 569			57
1900/01		2 940			60
01/02		2 969			60
02/03		2 807			60
03/04		2 751			61
04/05		2 944			64
05/06		2 806			69
06/07		2 511			62
07/08		2 419			62
08/09		2 455			69
09/10		2 736			77
10/11		2 964			83
11/12		2 782			85
12/13		3 123			98
13/14		3 743			123
14/15		3 126			116
15/16		3 130			131
16/17		2 729	1 423		132
17/18		2 537	1 666		179
18/19		2 445	1 798		243
19/20		3 967	1 551		395
20/21		3 800	1 527		476
21/22		5 029	1 821		755
22/23		4 827	2 030		822
23/24		4 428	2 251		734
24/25		3 820	2 141		621
25/26		4 150	2 076		642
26/27		3 831	1 987		544
27/28		3 491	2 011		479

Tabell III.1 (forts.) Antall elever og driftsutgifter (i 1000 kr.) ved framhaldsskolene 1892/93 - 1959/60. (Ufullstendig).

År	Elever i alt	Elever i land- distr.	Elever i Oslo	Utgifter i alt	Utgifter i landdistr.
1928/29		3 769	2 010		457
29/30		3 888	2 049		498
30/31		4 144	2 502		487
31/32		4 294	2 539		491
32/33		4 050	2 584		418
33/34		4 328	2 765		457
34/35		4 628	3 045		..
35/36	9 946	5 282	2 927	1 491	653
36/37	10 129	5 544	2 906	1 598	758
37/38	10 500	5 593	3 159	1 833	863
38/39	11 080	5 844	3 493	2 136	1 002
39/40	11 069	6 024	3 358	2 303	1 160
40/41	7 632			1 999	
41/42	7 303			1 875	
42/43	6 782			1 801	
43/44	7 638			1 936	
44/45	9 759			3 019	
45/46	9 759			3 019	
46/47	9 446			3 720	
47/48	16 850			8 363	
48/49	18 785			10 526	
49/50	20 496			12 455	
50/51	21 619			..	
51/52	22 305			17 936	
52/53	24 560			23 267	
53/54	25 332			25 307	
54/55	25 741			27 511	
55/56	26 772			32 494	
56/57	29 628			32 342	
57/58	33 004			56 381	
58/59	37 885			59 697	
59/60	40 790			68 500	

Tabell III.2 Antall elever med fullført framhaldsskolekurs 1892/93 - 1956/57

År	Menn	Kvinner	I alt	År	Menn	Kvinner	I alt
	Bare bygdene				Hele landet		
1892/93	549	192	741	1935/36	4 094	5 055	9 149
93/94	1 792	704	2 496	36/37	4 217	5 158	9 375
94/95	1 876	740	2 616	37/38	4 027	5 516	9 543
95/96	1 851	702	2 553	38/39	4 447	5 639	10 086
96/97	1 943	791	2 734	39/40	4 220	5 730	9 950
97/98	1 918	746	2 664	40/41	2 700	3 794	6 494
98/99	1 766	750	2 516	41/42	1 969	3 506	5 475
99/1900	1 549	864	2 413	42/43	2 453	3 477	5 930
1900/01	1 885	987	2 872	43/44	3 085	3 681	6 766
01/02	1 857	980	2 837	44/45	3 126	3 644	6 770
02/03	1 738	918	2 656	45/46	4 017	4 929	8 946
03/04	1 661	858	2 519	46/47	3 615	4 925	8 540
04/05	1 789	984	2 773	47/48	6 042	9 315	15 257
05/06	1 671	940	2 611	48/49	6 984	10 673	17 567
06/07	1 555	792	2 347	49/50	7 692	11 945	19 637
07/08	1 396	806	2 202	50/51	8 068	13 163	21 231
08/09	1 485	849	2 334	51/52	8 978	12 664	21 642
09/10	1 548	986	2 634	52/53	10 216	13 502	23 718
10/11	1 671	997	2 668	53/54	10 849	13 716	24 565
11/12	1 524	1 003	2 527	54/55	11 198	13 627	24 825
12/13	1 649	1 224	2 873	55/56	11 678	13 836	25 514
13/14	1 926	1 469	3 395	56/57	13 312	15 266	28 578
14/15	1 649	1 227	2 876	57/58	..	..	..
15/16	1 537	1 263	2 800	58/59	..	..	..
16/17	1 247	1 145	2 392	59/60	..	..	..
17/18	1 194	1 049	2 243				
18/19	1 185	950	2 135				
19/20	2 100	1 437	3 537				
20/21	1 908	1 596	3 504				
21/22	2 557	2 079	4 636				
22/23	2 553	1 891	4 444				
23/24	2 222	1 853	4 075				
24/25	1 870	1 655	3 525				
25/26	2 195	1 625	3 820				
26/27	2 090	1 506	3 526				
27/28	1 767	1 452	3 219				
28/29	1 864	1 613	3 477				
29/30	1 997	1 586	3 583				
30/31	2 031	1 793	3 824				
31/32	2 177	1 781	3 958				
32/33	2 012	1 723	3 735				
33/34	2 176	1 815	3 991				
34/35	2 292	1 977	4 269				

og
Tabell IV.1 Elever, uteksaminerte, utgifter (i 1000 kr.) ved de tekniske
fagskoler 1894/95 - 1959/60

År	Antall elever	Antall uteksaminerte	Utgifter	År	Antall elever	Antall uteksaminerte	Utgifter
	(1)	(2)	(3)		(1)	(2)	(3)
1894/95	81	12	16	1929/30	222	90	176
95/96	106	35	24	30/31	246	103	177
96/97	114	45	32	31/32	278	123	187
97/98	127	57	28	32/33	289	137	184
98/99	154	52	45	33/34	298	136	182
99/1900	164	66	48	34/35	284	133	182
1900/01	171	70	48	35/36	292	133	189
01/02	206	93	69	36/37	327	80	216
02/03	218	102	57	37/38	358	166	264
03/04	211	89	65	38/39	364	186	265
04/05	196	91	62	39/40	358	182	276
05/06	205	87	58	40/41	352	186	309
06/07	209	99	59	41/42	352	173	322
07/08	197	82	63	42/43	363	197	369
08/09	202	75	75	43/44	366	156	352
09/10	230	97	65	44/45	406	211	408
10/11	211	92	62	45/46	417	231	467
11/12	222	88	68	46/47	425	223	598
12/13	223	88	75	47/48	423	215	636
13/14	220	87	75	48/49	459	244	743
14/15	214	88	74	49/50	453	263	850
15/16	208	81	80	50/51	443	241	915
16/17	193	94	88	51/52	459	223	1 043
17/18	183	79	134	52/53	496	252	1 099
18/19	195	92	130	53/54	490	248	1 118
19/20	225	90	146	54/55	484	245	1 180
20/21	226	83	212	55/56	496	251	1 370
21/22	264	107	218	56/57	478	236	1 479
22/23	270	109	205	57/58	443	214	1 516
23/24	264	108	240	58/59	440	212	1 679
24/25	225	92	224	59/60	434	216	1 770
25/26	222	96	212				
26/27	233	89	194				
27/28	230	105	187				
28/29	220	88	178				

Tabell V.1 Elevtall, utgifter (i 1000 kr.) og uteksaminerte ved de tekniske skoler, 1870/71 - 1959/60

År	Elevtall (1)	Utgifter (1000 kr.) (2)	Uteksaminerte		
			I alt (-H. og B.) (3)	Horten (4)	Bergen (5)
1870/71	13				
71/72	28				
72/73	29		5	..	
73/74	57		9	..	
74/75	71		10	..	
75/76	113		23	..	
76/77	161		21	..	
77/78	159		35	..	
78/79	70		29	..	
79/80	113		51	..	
80/81	92		41	..	
81/82	74		23	..	
82/83	90		14	..	
83/84	80		17	..	
84/85	92		16	..	
85/86	121		17	..	
86/87	136		20	..	
87/88	157		26	..	
88/89	197		33	..	
89/90	193		43	..	
90/91	223		50	..	
91/92	330		50	..	
92/93	372		39	..	
93/94	401		68	..	
94/95	425	211	81	34	12
95/96	419	218	67	36	10
96/97	424	226	77	39	13
97/98	436	230	65	52	19
98/99	441	226	71	48	16
99/1900	447	211	76	50	12
1900/01	455	259	79	42	16
01/02	479	277	78	41	22
02/03	476	275	86	40	22
03/04	453	275	70	41	28
04/05	430	266	79	46	22
05/06	387	255	73	46	10
06/07	415	271	88	52	11
07/08	433	272	68	53	12
08/09	470	300	82	55	17
09/10	493	237	81	53	25
10/11	483	239	82	53	35
11/12	477	247	72	60	31
12/13	461	253	79	53	-
13/14	445	308	69	55	-
14/15	230	301	102	53	
15/16	236	246	90	52	
16/17	245	249	89	62	
17/18	305	338	113	64	
18/19	401	437	120	63	
19/20	451	571	199	71	
20/21	427	681	193	75	

Tabell V.1 (fortsatt) Elevtall, utgifter (i 1000 kr.) og uteksaminerte ved de tekniske skoler, 1870/71 - 1959/60

År	Elevtall	Utgifter (1000 kr.)	Uteksaminerte		
			I alt (-H. og B.)	Horten	Bergen
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1921/22	420	667	179	76	
22/23	424	623	177	68	
23/24	363	633	169	61	
24/25	336	603	129	31	
25/26	306	562	123	30	
26/27	299	486	100	30	
27/28	315	425	94	37	
28/29	317	411	109	47	
29/30	294	425	75	36	
30/31	265	415	80	46	
31/32	303	418	101	55	
32/33	293	408	114	45	
33/34	293	402	112	47	
34/35	284	407	111	34	
35/36	320	446	107	37	
36/37	344	480	145	31	
37/38	276	514	156	47	
38/39	414	538	195	58	
39/40	432	545	188	65	
40/41	474	608	198		
41/42	564	673	259		
42/43	666	727	325		
43/44	790	823	364		
44/45	915	909	449		
45/46	956	1 099	502		
46/47	949	1 220	520		
47/48	930	1 316	507		
48/49	918	1 498	483		
49/50	928	1 630	475		
50/51	964	1 900	482		
51/52	994	2 104	499		
52/53	1 086	2 912	511		
53/54	1 091	2 957	517		
54/55	1 105	3 108	544		
55/56	1 157	3 832	523		
56/57	1 213	4 323	522		
57/58	1 210	4 677	595		
58/59	1 246	5 770	604		
59/60	1 271	6 390	636		

Tabell VI.1 Antall elever og utgifter (i 1000 kr.) ved de høyere skoler,
1875/76 - 1959/60

År	Antall elever				Utgifter i 1000 kr.			
	Off.sko- ler m/ eks.rett	Skoler u/ m/stats- bidrag	Alle skoler (1)+(2)	Off.sko- ler m/ eks.rett	Skoler u/ m/stats- bidrag	Sum (5)+(6)	Alle skoler (7)+(8)	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1875/76				932		..		
76/77				1 000		..		
77/78				1 100		..		
78/79				1 180		..		
79/80				1 220		..		
80/81				1 260		..		
81/82				1 350		..		
82/83				1 390		..		
83/84				1 420		..		
84/85	8 894			1 510		..		
85/86	9 646			1 590		..		
86/87	10 622			1 630		..		
87/88	10 723			1 410		..		
88/89	10 356			1 720		..		
89/90	11 769			1 778		..		
90/91	9 891			1 749		..		
91/92	7 962			1 435		..		
92/93	7 941			1 417		..		
93/94	7 882			1 435		..		
94/95	8 137			1 441		..		
95/96	8 466			1 463		..		
96/97	8 677			1 479		..		
97/98	7 595			1 518		..		
98/99	7 712			1 506		..		
99/1900	7 936			1 299		..		
1900/01	8 053			1 534		..		
01/02	8 246			1 476		..		
02/03	8 416			1 636		..		
03/04	8 700			1 725		..		
04/05	8 591			1 706		..		
05/06	8 609			1 731		..		
06/07	8 736			1 766		..		
07/08	7 893			1 820		..		
08/09	9 542			2 203		..		
09/10	10 108			1 949		..		
10/11	10 735			2 070		..		
11/12	10 619			2 171		..		
12/13	12 468			2 300		..		
13/14	13 029			2 730		..		
14/15	14 743			3 030		..		
15/16	13 092			3 115		..		
16/17	16 914			3 603		..		
17/18	18 333			5 640		..		
18/19	21 908			8 050		..		
19/20	22 677			9 710		..		
20/21	25 757			14 175		..		
21/22	23 849			13 400		..		

Tabell VI.1 (forts.) Antall elever og utgifter (i 1000 kr.) ved de høyere skoler,
1875/76 - 1959/60

År	Antall elever				Utgifter i 1000 kr.			
	Off.sko- ler m/ eks.rett	Skoler u/ eks.rett m/stats- bidrag	Alle skoler (1)+(2)	(4)	Off.sko- ler m/ eks.rett	Skoler u/ eks.rett m/stats- bidrag	Alle skoler (5)+(6)	(8)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1922/23	22 676	1 306	23 982		13 275	570	13 845	
23/24	23 405	1 159	24 564		13 735	570	14 305	
24/25	22 490	1 077	23 567		13 475	507	13 982	
25/26	22 419	931	23 250		13 580	470	14 050	
26/27	21 487	757	22 244		12 940	370	13 310	
27/28	20 993	669	21 662		11 945	294	12 239	
28/29	21 247	498	21 745		11 540	200	11 740	
29/30	21 463	539	22 002		11 550	190	11 740	
30/31	21 508	526	22 034		11 560	190	11 750	
31/32	22 222	534	22 756		11 450	190	11 640	
32/33	23 607	597	24 204		11 770	200	11 970	
33/34	24 731	680	25 411		11 470	210	11 680	
34/35	26 252	768	27 020		11 850	240	12 090	
35/36	27 635	1 021	28 656		12 420	280	12 700	
36/37	29 240	974	30 214		13 460	310	13 770	
37/38	30 659	1 292	31 951		15 158	340	15 498	
38/39	31 072	1 499	32 571		16 230	416	16 646	
39/40	31 026	4 606	35 632		16 490	1 296	17 786	
40/41	30 266	4 132	34 398		16 345	1 144	17 489	
41/42	30 485	4 644	35 129		15 640	1 410	17 050	
42/43	29 740	5 703	35 443		16 363	1 690	18 253	
43/44	30 117	7 792	37 909		17 430	2 510	19 940	
44/45	30 380	8 898	39 278		17 250	2 910	20 160	
45/46	33 407	8 642	42 049		24 453	3 040	24 493	
46/47	35 533	7 535	43 068		29 300	3 550	32 850	
47/48	34 569	7 132	41 701		34 380	3 890	38 270	
48/49	32 264	6 787	39 051		35 590	4 480	40 070	
49/50	31 080	5 874	36 954		37 440	4 240	41 680	
50/51	31 445	5 117	36 562		41 880	4 080	45 960	
51/52			38 319				49 938	
52/53			40 296				59 310	
53/54			43 758				63 119	
54/55			46 505				69 259	
55/56			49 102				78 824	
56/57			53 516				95 595	
57/58			60 087				108 263	
58/59			70 660				128 589	
59/60			79 950				150 000	
60/61			92 470				..	
61/62			..					
62/63			103 105					
63/64			105 909					
64/65			106 848					
65/66			106 918					

Tabell VI.2 Antall uteksaminerte fra gymnas og realskole/middelskole,
1890/91 - 1959/60

År	Examen artium			Realskole/middelskole		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
1890/91	11	225	236	365	884	1 249
91/92	19	221	240	397	850	1 247
92/93	9	217	226	450	959	1 409
93/94	25	299	304	536	955	1 491
94/95	18	261	279	523	954	1 477
95/96	24	291	315	587	927	1 470
96/97	18	309	327	537	1 111	1 698
97/98	29	333	356	701	1 161	1 822
98/99	51	356	407	766	1 188	1 954
99/1900	37	313	350	714	1 159	1 873
1900/01	35	317	352	842	1 309	2 151
01/02	27	393	420	904	1 379	2 283
02/03	68	400	468	867	1 252	2 119
03/04	79	368	447	881	1 275	2 156
04/05	97	394	491	896	1 324	2 220
05/06	98	354	452	876	1 360	2 236
06/07	107	362	469	935	1 335	2 270
07/08	121	334	455	1 018	1 404	2 422
08/09	133	435	568	946	1 469	2 415
09/10	134	402	536	1 041	1 401	2 442
10/11	163	414	577	1 220	1 653	2 873
11/12	167	460	627	1 290	1 740	3 030
12/13	224	528	752	1 364	1 786	3 150
13/14	259	599	858	1 450	1 786	3 236
14/15	282	566	848	1 665	2 015	3 680
15/16	307	680	987	1 666	2 009	3 676
16/17	319	690	1 009	1 968	2 191	4 159
17/18	288	740	1 028	1 889	2 274	4 163
18/19	316	702	1 018	1 979	2 498	4 477
19/20	267	763	1 030	1 990	2 663	4 653
20/21	351	893	1 244	2 250	2 688	4 938
21/22	333	1 004	1 337	2 360	2 862	5 222
22/23	427	1 026	1 453	2 656	3 270	5 926
23/24	564	1 271	1 835	2 564	3 250	5 814

Tabell VI.2 (forts.) Antall uteksaminerte fra gymnas og realskole/middelskole, 1890/91 - 1959/60

År	Examen artium			Realskole/middelskole		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
1924/25	602	1 334	1 936	1 925	2 470	4 395
25/26	682	1 399	2 081	2 197	2 830	5 027
26/27	636	1 363	1 999	2 196	2 927	5 023
27/28	431	1 045	1 476	1 975	2 606	4 581
28/29	449	1 109	1 558	2 171	2 608	4 779
29/30	461	1 078	1 539	2 090	2 887	4 977
30/31	511	1 059	1 570	2 275	2 896	5 171
31/32	476	1 133	1 609	2 337	3 097	5 434
32/33	514	1 233	1 747	2 737	3 346	6 083
33/34	630	1 368	1 998	2 433	3 360	5 793
34/35	681	1 445	2 126	2 893	3 836	6 729
35/36	828	1 574	2 402	3 127	4 146	7 273
36/37	708	1 628	2 336	3 403	4 332	7 735
37/38	884	1 846	2 730	3 549	4 516	8 065
38/39	1 050	1 975	3 025	3 882	4 745	8 627
39/40	1 173	2 118	3 291	4 025	4 726	8 751
40/41	1 251	2 253	3 504	4 261	4 805	9 066
41/42	1 177	2 354	3 531	2 189	2 189	4 378
42/43	1 171	2 260	3 431	2 377	2 024	4 401
43/44	2 087	3 378	5 465	2 425	2 329	4 754
44/45	1 901	2 842	4 743	2 865	2 864	5 729
45/46	1 828	3 152	4 980	3 532	3 393	6 925
46/47	1 971	3 362	5 333	3 606	3 606	7 212
47/48	2 088	3 304	5 392	3 818	3 817	7 635
48/49	1 909	3 129	5 038	3 619	3 619	7 238
49/50	1 780	2 704	4 484	3 241	3 240	6 481
50/51	1 528	2 319	3 847	3 145	3 022	6 167
51/52	1 415	2 250	3 665	2 981	3 328	6 309
52/53	1 396	2 143	3 539	3 161	3 413	6 574
53/54	1 455	2 092	3 547	3 580	3 758	7 338
54/55	1 507	2 258	3 765	3 827	3 961	7 788
55/56	1 712	2 557	4 269	4 175	4 230	8 405
56/57	1 866	2 674	4 540	4 231	4 491	8 722
57/58	2 064	2 816	4 880	4 480	4 772	9 552
58/59	2 062	2 896	4 958	5 240	5 696	10 986
59/60	2 031	3 179	5 210	6 210	6 615	12 825

Tabell VII.1 Antall elever og utgifter (i 1000 kr.) ved lærerskolene,
1866/67 - 1959/60

År	Antall elever		Utgif- ter (1000 kr)	Herav vedlike- hold og nybygg	Utstyr	Ca. verdi av		
	I alt	I skoler m/utgifts- opplysn.				Byg- ninger	Inven- tar	Bibl. og saml.
1866/67	286							
70/71	..	..	73					
71/72	..	..	93					
72/73	..	..	95					
73/74	..	..	90					
74/75	..	..	102					
75/76	409	409	110					
76/77	456	456	119					
77/78	515	515	127					
78/79	558	558	123					
79/80	583	583	123					
80/81	529	529	116					
81/82	420	420	111					
82/83	416	416	109					
83/84	416	416	106					
84/85	380	380	106	..	4	511	20	51
85/86	388	388	109	..	4	544	20	51
86/87	379	379	116	..	4	514	20	34
87/88	383	383	115	..	3	511	26	49
88/89	346	346	103	..	3	502	23	51
89/90	321	321	109	..	3	502	23	54
90/91	335	335	107	..	4	502	23	54
91/92	264	264	120	..	6	492	23	57
92/93	262	232	135	8	8	441	25	58
93/94	417	308	137	6	7	442	32	56
94/95	478	325	169	31	5	459	30	56
95/96	598	345	146	7	5	467	32	56
96/97	730	349	150	7	7	451	29	61
97/98	810	360	174	17	4	423	28	57
98/99	768	369	366	201	5	423	29	58
99/1900	712	363	217	80	3	679	31	63
1900/01	695	346	239	9	4	689	31	68
01/02	755	356	180	8	4	649	32	68
02/03	980	462	192	9	4	689	32	68
03/04	953	453	214	20	4	689	32	68
04/05	902	429	188	9	3			
05/06	955	482	188	8	3			
06/07	969	485	189	9	4			
07/08	902	488	189	9	4			
08/09	931	516	235	11	4			
09/10	1 046	570	195	10	5			
10/11	1 239	573	196	10	4			
11/12	1 366	601	196	10	4			
12/13	1 423	600	204	10	4			
13/14	1 399	584	225	9	3			
14/15	1 317	553	230	10	4			
15/16	1 277	554	235	10	4			
16/17	1 308	539	259	11	4			
17/18	1 202	543	424	15	4			

Tabell VII.1 (forts.) Antall elever og utgifter (i 1000 kr.) ved lærerskolene
1866/67 - 1959/60

År	Antall elever		Utgif- ter (1000 kr)	Herav vedlike- hold og nybygg	Utstyr	Ca. verdi av		
	I alt	I skoler m/utgifts- opplysn.				Byg- ninger	Inven- tar	Bibl. og saml.
1918/19	1 263	616	552	20	5			
19/20	1 465	678	1 067	32	6			
20/21	1 720	1 720	2 091	95	19			
21/22	2 054	2 054	2 433	77	21			
22/23	2 353	2 353	2 305					
23/24	2 449	2 278	2 203					
24/25	2 155	1 977	1 706					
25/26	1 795	1 599	1 555					
26/27	1 426	1 251	1 394					
27/28	829	703	1 113					
28/29	382	312	965					
29/30	-	-	802					
30/31	392	392	966					
31/32	783	783	1 035					
32/33	1 094	1 094	1 162					
33/34	1 093	1 093	1 124					
34/35	714	714	1 043					
35/36	316	316	973					
36/37	122	122	936					
37/38	237	237	927					
38/39	529	529	1 228					
39/40	835	835	1 080					
40/41	989	989	1 174					
41/42	989	989	1 131					
42/43	775	975	1 175					
43/44	529	529	1 217					
44/45	194	194	899					
45/46	1 173	1 173	2 004					
46/47	1 548	1 548	2 646					
47/48	1 564	1 564	2 731					
48/49	1 591	1 591	2 849					
49/50	1 839	1 839	3 382					
50/51	1 832	1 832	3 500					
51/52	1 896	1 896	3 672					
52/53	1 936	1 936	4 634					
53/54	2 025	2 025	5 375					
54/55	2 194	2 194	6 275					
55/56	2 304	2 304	7 163					
56/57	2 363	2 363	8 749					
57/58	2 576	2 576	9 725					
58/59	3 251	3 251	13 057					
59/60	3 678	3 678	15 591					

Tabell VII.2 Antall uteksaminerte fra lærerskolene 1890/91 - 1959/60

År	Vanlig lærereksamen			Lavere lærerprøve			Studentlinje		
	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt
1890/91	102	68	170	19	83	102			
91/92	98	66	164	27	109	136			
92/93	41	27	68	27	110	137			
93/94	90	60	150	27	110	137			
94/95	125	84	209	27	110	137			
95/96	130	86	216	27	110	137			
96/97	143	95	238	26	105	131			
97/98	221	147	368	26	105	131			
98/99	205	135	337	26	105	131			
99/1900	221	147	368	26	104	130			
1900/01	206	137	343	26	104	130			
01/02	204	135	339	18	72	80			
02/03	192	129	321	18	72	90			
03/04	216	184	400	18	72	90			
04/05	160	111	271	18	72	90			
05/06	209	147	356	18	71	89			
06/07	204	180	384	3	11	14			
07/08	177	176	353	3	12	15			
08/09	176	203	379	3	12	15			
09/10	192	186	378	3	12	15			
10/11	197	195	392	3	12	15			
11/12	249	244	493	5	22	27			
12/13	277	281	558	5	23	28			
13/14	257	295	552	5	23	28			
14/15	243	310	553	5	23	28			
15/16	269	319	588	5	23	28			
16/17	229	280	507	7	29	36			
17/18	215	265	480	7	29	36			
18/19	187	258	445	7	30	37			
19/20	168	279	447	7	30	37			
20/21	287	305	592	7	30	37			
21/22	360	377	737						
22/23	476	409	885						
23/24	505	451	956						
24/25	589	408	997						
25/26	477	389	866						
26/27	359	281	640						
27/28	280	168	448						
28/29	232	154	386						
29/30	-	-	-						
30/31	-	-	-						
31/32	-	-	-						
32/33	-	-	-						
33/34	228	150	378						
34/35	255	139	394						
35/36	194	123	317						
36/37	-	-	-				-	-	-
37/38	-	-	-				34	25	59
38/39	-	-	-				39	37	76
39/40	35	28	63				69	70	139
40/41	45	26	71				66	97	163
41/42	99	64	163				80	88	168
42/43	120	81	201				67	49	116

Tabell VII.2 (forts.) Antall uteksaminerte fra lærerskolene 1890/91 - 1959/60

År	Vanlig lærereksamen			Lavere lærerprøve			Studentlinje		
	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt
1943/44	92	60	152				87	88	175
44/45	33	29	62				-	-	-
45/46	36	22	58				17	9	26
46/47	18	5	23				259	297	556
47/48	49	37	86				199	161	280
48/49	151	86	237				178	253	431
49/50	145	166	311				142	112	254
50/51	152	117	269				313	347	660
51/52	82	69	151				189	198	387
52/53	142	107	249				305	284	589
53/54	85	67	152				255	259	514
54/55	140	110	250				197	205	402
55/56	105	81	186				344	435	779
56/57	135	118	253				344	466	810
57/58	115	94	209				264	365	629
58/59	141	138	279				375	567	942
59/60	135	117	252				455	629	1 084

Tabell VIII.1 Antall studenter ved universitet og høgskoler, 1875/76 - 1959/60

År	1 U.i O	2 NLH	3 NTH	4 NTLH	5 MF	6 NVH	7 NHH	8 U.i B.	9 Sum	10 Som det er utg.-- data for
1875/76	830								830	830
76/77	880								880	880
77/78	900								900	900
78/79	770								770	770
79/80	730								730	730
80/81	750								750	750
81/82	810								810	810
82/83	880								880	880
83/84	840								840	840
84/85	1 240								1 240	1 240
85/86	1 350								1 350	1 350
86/87	1 510								1 510	1 510
87/88	1 720								1 720	1 720
88/89	1 650								1 650	1 650
89/90	1 620								1 620	1 620
90/91	1 540								1 540	1 540
91/92	1 460								1 460	1 460
92/93	1 370								1 370	1 370
93/94	1 290								1 290	1 290
94/95	1 190								1 190	1 190
95/96	1 140								1 140	1 140
96/97	1 200								1 200	1 200
97/98	1 220	28							1 248	1 220
98/99	1 330	58							1 388	1 330
99/1900	1 350	63							1 413	1 350
1900/01	1 400	79							1 479	1 479
01/02	1 400	45							1 445	1 400
02/03	1 500	102							1 602	1 500
03/04	1 600	84							1 684	1 600
04/05	1 600	96							1 696	1 600
05/06	1 300	76							1 376	1 376
06/07	1 470	70							1 540	1 470
07/08	1 560	69							1 629	1 560
08/09	1 580	102							1 682	1 580
09/10	1 550	98			..				1 648	1 550
10/11	1 540	116			..				1 656	1 656
11/12	1 550	154	320		..				2 024	1 870
12/13	1 500	148	321		..				1 969	1 821
13/14	1 500	133	445	34	37				2 149	1 945
14/15	1 500	115	544	..	..				2 159	2 044
15/16	1 550	126	598	..	..				2 274	2 274
16/17	1 500	177	598	..	..				2 275	2 098
17/18	1 550	123	669	..	..				2 342	2 219
18/19	1 550	160	697	..	..				2 407	2 247
19/20	1 550	149	691	..	..				2 390	2 241
20/21	1 550	195	680	88	..				2 493	2 230
21/22	2 000	195	651	90	..				2 936	2 651
22/23	2 300	194	609	90	..				3 193	2 909
23/24	2 500	202	590	91	..				3 383	3 090
24/25	2 800	200	551	92	..				3 643	3 351
25/26	3 000	167	575	93	..				3 835	3 575

Tabell VIII.1 (forts.) Antall studenter ved universitet og høgskoler,
1875/76 - 1959/60

År	1 U.i O.	2 NLH	3 NTH	4 NTLH	5 MF	6 NVH	7 NHH	8 U.i B.	9 Sum	10 Som det er utg.- data for
1926/27	3 129	125	646	152	..			4 052	3 927	
27/28	3 562	104	670	150	..			4 486	4 486	
28/29	3 457	94	671	150	286			4 658	4 372	
29/30	3 495	111	699	150	265			4 720	4 720	
30/31	3 476	102	703	150	285			4 716	4 716	
31/32	3 615	112	713	150	240			4 830	4 830	
32/33	3 734	114	712	149	280			4 989	4 989	
33/34	3 879	174	708	148	238			5 147	5 147	
34/35	4 008	144	735	146	219			5 252	5 252	
35/36	3 905	180	756	123	249	15		5 228	5 228	
36/37	3 977	166	754	149	211	30	60	5 347	5 347	
37/38	4 007	198	747	147	188	43	117	5 447	5 447	
38/39	4 229	166	761	142	210	58	147	5 713	5 713	
39/40	4 118	198	892	148	192	69	165	5 782	5 782	
40/41	4 204	152	928	142	164	82	173	5 845	5 845	
41/42	3 941	192	916	159	190	86	168	5 652	5 652	
42/43	3 077	163	922	111	159	89	86	4 577	4 577	
43/44	4 243	217	904	-	170	95	146	5 775	5 775	
44/45	-	199	649	-	-	97	4	949	949	
45/46	5 991	214	941	156	192	102	163	7 759	7 759	
46/47	6 209	189	1 060	176	260	102	195	8 191	8 191	
47/48	6 106	200	1 073	229	287	117	176	8 088	8 088	
48/49	5 098	207	1 047	318	286	120	157	7 650	7 650	
49/50	4 898	223	1 014	261	261	116	156	7 325	7 325	
50/51	4 682	219	1 004	201	251	147	182	7 077	7 077	
51/52	3 694	210	976	202	163	139	162	5 898	5 898	
52/53	3 463	204	998	198	117	116	159	5 658	5 658	
53/54	3 348	221	1 046	193	109	100	162	5 616	5 616	
54/55	3 261	220	1 105	201	90	101	173	5 586	5 586	
55/56	3 177	227	1 181	192	81	107	169	5 584	5 584	
56/57	3 210	224	1 247	189	95	108	166	5 771	5 771	
57/58	3 515	243	1 319	191	115	161	162	6 323	6 323	
58/59	4 373	236	1 362	246	152	172	177	7 464	7 464	
59/60	5 161	258	1 433	(176)	178	158	183	8 300	8 300	
60/61	5 584	259	1 508		207	144	185	1 048	8 935	-
61/62	6 438	281	1 947		250	140	186	1 240	10 482	-
62/63	7 393	293	2 047		307	163	215	1 465	11 883	-
63/64	8 888	316	2 198		349	163	304	1 890	14 108	-
64/65	10 423	343	2 393		355	156	421	2 358	16 449	-
65/66										

Forkortelser: U. i O. = Universitetet i Oslo
 NLH = Norges Landbrukshøgskole, Ås
 NTH = Norges Tekniske Høgskole
 NTLH = Norges Tannlegehøgskole (opptatt i U. i O. som Odontologisk fakultet fra og med 1959/60).
 MF = Det teologiske menighetsfakultet
 NVH = Norges Veterinærhøgskole
 NHH = Norges Handelshøyskole
 U. i B. = Universitetet i Bergen

Tabell VIII.2a Universitet og høgskoler - driftsutgifter i 1 000 kroner
(hentet særlig fra Undervisningsstatistikken).

	1 U. i O.	2 NLH	3 NTH	4 NTLH	5 MF	6 NVH	7 NHH	8 U. i B.	9 Sum
1875/76	442								442
76/77	446								446
77/78	467								467
78/79	471								471
79/80	505								505
80/81	512								512
81/82	540								540
82/83	538								538
83/84	593								593
84/85	534								534
85/86	543								543
86/87	540								540
87/88	546								546
88/89	541								541
89/90	563								563
90/91	578								578
91/92	611								611
92/93	628								628
93/94	617								617
94/95	522								522
95/96	673								673
96/97	676								676
97/98	828	..							828
98/99	785	..							785
99/1900	708	..							708
1900/01	997	429							1 426
01/02	1 031	..							1 031
02/03	915	..							915
03/04	842	..							842
04/05	819	..							819
05/06	823	248							1 071
06/07	805	..							805
07/08	844	..							844
08/09	1 198	..			..	..			1 198
09/10	1 159	..	(329)		..	..			1 159
10/11	1 320	300	(642)		..	..			1 620
11/12	1 329	..	129		..	..			1 458
12/13	1 341	..	1 336		..	..			2 677
13/14	1 348	..	1 061		..	..			2 409
14/15	1 278	..	777		..	..			2 055
15/16	1 363	475	797		..	..			2 635
16/17	1 733	..	780		..	..			2 513
17/18	2 572	..	995		..	..			3 567
18/19	3 351	..	902		..	..			4 253
19/20	3 364	..	1 270		..	..			4 634
20/21	3 632	..	1 597		..	..			5 229
21/22	3 794	..	1 537		..	..			5 331
22/23	3 577	..	1 790		..	..			5 367
23/24	3 663	..	1 432		..	..			5 095
24/25	3 477	..	1 761		..	..			5 238
25/26	3 788	..	1 476		..	..			5 264
26/27	3 410	..	1 459	286		..			5 155
27/28	3 149	1 339	1 380	288		..			6 156

Tabell VIII.2a (forts.) Universitet og høgskoler - driftsutgifter i 1000 kr.
(hentet særlig fra Undervisningsstatistikken).

	1 U. i O.	2 NLH	3 NTH	4 NTLH	5 MF	6 NVH	7 NHH	8 U. i B.	9 Sum
1928/29	2 961	1 192	1 296	262	..				5 711
29/30	2 842 ^x	1 240	1 268 ^x	285 ^x	117				5 752
30/31	2 989	1 206	1 289	282	119				5 885
31/32	2 930 ^x	1 249	1 290 ^x	283 ^x	130				5 882
32/33	2 848 ^x	1 179	1 258 ^x	285 ^x	120				5 690
33/34	2 820	1 239	1 210	289	133				5 691
34/35	3 025	1 243	1 238	292	123				5 921
35/36	3 240	1 330	1 265	288	125	100			6 348
36/37	3 455	1 509	1 491	309	138	406	155		7 463
37/38	4 072	1 599	1 475	332	135	481	207		8 301
38/39	4 137	1 715	1 550	356	137	531	204		8 630
39/40	4 369	1 804	1 688	400	158	624	201		9 244
40/41	4 700	1 842	1 693	417	150	700	218		9 720
41/42	4 848	1 942	1 807	422	204	927	233		10 383
42/43	5 108	1 988	1 927	454	212	979	228		10 896
43/44	4 849	2 172	1 802	(430)	109	1 043	224		10 199
44/45	(4 188)	2 136	1 767	(378)	(184)	1 101	247		15 251
45/46	6 628	2 808	2 683	554	227	1 261	313		14 474
46/47	8 721	4 204	3 445	756	228	1 459	379		19 192
47/48	9 238	5 166	4 569	1 392	261	1 840	443		22 909
48/49	10 344	5 418	5 349	1 175	264	1 681	529	2 915	27 375
49/50	10 526	5 001	5 370	1 184	261	1 800	513	3 792	28 447
50/51	11 723	6 337	6 228	1 277	317	1 960	671	4 068	32 581
51/52	9 996	8 743	6 787	1 491	329	2 197	605	4 218	34 366
52/53	13 107	8 213	8 748	1 811	332	2 794	716	5 115	40 836
53/54	13 464	8 560	10 562	1 682	372	2 908	730	3 981	42 259
54/55	16 861	8 607	11 944	1 831	394	2 862	857	4 828	48 184
55/56	15 762	9 245	13 534	2 315	412	3 623	916	10 904	56 711
56/57	20 314 ^x	10 252	16 244	2 846	457	3 634	1 024	14 136	68 907
57/58	21 131 ^x	10 929	18 855 ^x	3 040 ^x	488	3 800	1 125	15 148 ^x	74 516
58/59	24 614 ^x	12 326	21 454 ^x	3 557 ^x	746	4 373	1 355	7 933 ^x	76 358
59/60	30 236 ^x	12 957	26 922 ^x	(3 672) ^x	561	4 350	1 548	12 302 ^x	92 548

Kilde: U. SÅ U U SÅ SÅ U

U = Undervisningsstatistikken
SÅ = Statistisk Årbok

Unntak fra kildeangivelse er markert med x.

Tabell VIII.2b Universitet og høgskoler. - Driftsutgifter i 1000 kr.
(hentet særlig fra Statistisk Årbok).

År	1 U. i O.	2 NLH	3 NTH	4 NTLH	5 MF	6 NVH	7 NHH	8 U. i B.	9 Sum
1875/76	442								442
76/77	446								446
77/78	467								467
78/79	471								471
79/80	497								497
80/81	517								517
81/82	534								534
82/83	522								522
83/84	593								593
84/85	534								534
85/86	544								544
86/87	540								540
87/88	540								540
88/89	541								541
89/90	563								563
90/91	578								578
91/92	610								610
92/93	621								621
93/94	613								613
94/95	522								522
95/96	673								673
96/97	676								676
97/98	703								703
98/99	705								705
99/1900	708								708
1900/01	742	429						1 171	
01/02	791	..						791	
02/03	810	..						810	
03/04	839	..						839	
04/05	816	..						816	
05/06	827	248						1 075	
06/07	807	..						807	
07/08	844	..						844	
08/09	1 147	..						1 147	
09/10	892	..	(329)x					892	
10/11	989	300	(642)x					1 289	
11/12	1 044	..	129x					1 173	
12/13	951	..	1 336x					2 287	
13/14	1 036	..	1 061x					2 097	
14/15	1 116	..	777x					1 893	
15/16	1 680	475	797x					2 952	
16/17	1 457	..	780x					2 237	
17/18	2 298	..	995x					3 293	
18/19	2 774	..	902x					3 676	
19/20	2 810	..	1 270x					4 080	
20/21	3 500	..	1 597x					5 097	
21/22	3 564	..	1 537x					5 101	
22/23	3 332	..	1 790x					5 122	
23/24	3 409	..	1 432x					4 841	
24/25	3 216	..	1 761x					4 977	
25/26	3 185	..	1 476x					4 661	
26/27	3 268	..	1 459x	286x				5 013	
27/28	3 141	1 339	1 382	288				6 150	

Tabell VIII.2b (forts.) Universitet og høgskoler. - Driftsutgifter i 1000 kr.
(hentet særlig fra Statistisk Årbok).

År	1 U. i O.	2 NLH	3 NTH	4 NTLH	5 MF	6 NVH	7 NHH	8 U. i B.	9 Sum
1928/29	2 954	1 192	1 296	262					5 704
29/30	2 842	1 240	1 268	285	117				5 752
30/31	2 964	1 206	1 261	284	119				5 834
31/32	2 930	1 249	1 290	283	130				5 882
32/33	2 848	1 179	1 258	285	120				5 690
33/34	2 670	1 239	1 232	228	133				5 502
34/35	2 966	1 243	1 225	281	123				5 838
35/36	3 064	1 330	1 263	286	125	100			6 168
36/37	3 274	1 509	1 456	314	138	406	155		7 252
37/38	4 077	1 599	1 561	330	135	481	207		8 390
38/39	3 933	1 715	1 747	356	137	531	204		8 623
39/40	4 153	1 804	1 811	440	158	624	201		9 191
40/41	3 591	1 842	1 689	417	150	700	218		8 607
41/42	3 520	1 942	1 803	441	204	927	233		9 070
42/43	4 386	1 988	1 932	454	212	979	228		10 179
43/44	3 798	2 172	1 834	430	109	1 043	224		9 610
44/45	3 200	2 136	1 763	378	184	1 101	247		9 009
45/46	5 404	2 808	2 676	553	227	1 261	313		13 242
46/47	7 160	4 204	3 420	723	228	1 459	379		17 573
47/48	7 656	5 166	4 516	1 411	261	1 840	443		21 293
48/49	8 811	5 418	5 319	1 175	264	1 681	529	1 406	24 603
49/50	9 005	5 001	5 841	1 224	261	1 800	513	3 305	26 950
50/51	9 936	6 337	6 174	1 318	317	1 960	571	5 108	31 721
51/52	10 416	10 112	6 540	1 384	358	2 197	594	4 218	35 819
52/53	13 107	8 213	8 748	1 811	332	2 794	716	5 115	40 836
53/54	13 464	8 560	10 562	1 682	372	2 908	730	3 981	42 259
54/55	16 861	8 607	11 944	1 831	394	2 862	857	4 828	48 184
55/56	15 762	9 245	13 534	2 315	412	3 623	916	10 904	56 711
56/57	20 314	10 252	16 244	2 846	457	3 634	1 024	14 136	68 907
57/58	21 131	10 929	18 855	3 040	488	3 800	1 125	15 148	74 516
58/59	24 614	12 326	21 454	3 557	746	4 373	1 355	7 933	76 358
59/60	30 236	12 957	26 922	(3 672)	561	4 350	1 548	12 302	92 548

Kilde: SÅ SÅ SÅ SÅ SÅ SÅ SÅ SÅ SÅ

Unntak fra kildeangivelse er markert med x.

Tabell VIII.3 Antall uteksaminerte ved universitet og høgskoler, 1890/91-1959/60

År	1 Teologer			2 Jurister			3 Økonomer			4 Aktuarer			5 Farmasøyter			6 Psykologer		
	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T
1890/91	33	-	33	76	-	76							14	-	14			
91/92	50	-	50	88	-	88							20	-	20			
92/93	36	-	36	65	-	65							9	1	10			
93/94	41	-	41	71	-	71							18	-	18			
94/95	22	-	22	61	-	61							17	3	20			
95/96	17	-	17	74	2	76							13	-	13			
96/97	18	-	18	66	-	66							16	-	16			
97/98	12	-	12	63	-	63							18	1	19			
98/99	12	1	13	83	-	83							11	1	12			
99/1900	14	-	14	77	1	78							20	-	20			
1900/01	16	-	16	96	3	99							26	2	28			
01/02	18	-	18	90	-	90							23	4	27			
02/03	16	-	16	79	-	79							16	-	16			
03/04	19	-	19	99	-	99							15	1	16			
04/05	16	-	16	82	-	82							17	6	23			
05/06	13	-	13	92	-	92							16	2	20			
06/07	6	-	6	97	-	97							23	1	24			
07/08	22	-	22	97	1	98	2	-	2				20	6	26			
08/09	14	-	14	82	-	82	38	-	38				17	3	20			
09/10	36	-	36	67	-	67	22	1	23				8	7	15			
10/11	31	-	31	62	-	62	20	-	20				20	6	26			
11/12	13	-	13	44	2	46	26	3	29				14	4	18			
12/13	24	1	25	34	-	34	11	-	11				12	8	20			
13/14	26	-	26	40	-	40	9	1	10				10	5	15			
14/15	17	-	17	44	-	44	7	1	8				9	6	15			
15/16	24	-	24	34	-	34	9	2	11				12	11	23			
16/17	29	-	29	33	2	35	5	1	6				6	9	15			
17/18	23	-	23	44	3	47	15	-	15				20	10	30			
18/19	24	-	24	47	1	48	23	6	29				10	5	15			
19/20	19	-	19	69	1	70	32	5	37	1	-	-	1	17	11	28		
20/21	18	-	18	55	1	56	38	5	43	1	-	-	1	14	9	23		
21/22	14	-	14	90	5	95	25	6	31	-	-	-	-	16	14	30		
22/23	30	-	30	93	1	94	28	2	30	-	-	-	-	15	14	29		
23/24	34	-	34	138	2	140	27	3	30	1	-	-	1	19	10	29		
24/25	21	-	21	126	-	126	14	4	18	2	-	-	2	19	17	36		2
25/26	35	-	35	175	1	176	12	2	14	2	-	-	2	12	13	25		-
26/27	41	-	41	135	2	137	24	2	26	2	-	-	2	28	15	43		-
27/28	66	-	66	159	1	160	21	2	23	1	1	-	2	33	9	42		-
28/29	77	-	77	125	2	127	33	5	38	3	-	-	3	25	6	31		-
29/30	89	-	89	148	5	153	29	7	36	3	-	-	3	24	13	37		-
30/31	107	-	107	178	6	184	12	4	16	6	-	-	6	12	6	18	1	1
31/32	101	-	101	182	1	183	11	3	14	2	-	-	2	10	9	19	1	2
32/33	82	-	82	148	1	149	20	6	26	2	-	-	2	14	10	24	2	2
33/34	64	-	64	143	7	150	25	3	28	3	-	-	3	3	5	8	-	-
34/35	63	1	64	160	5	165	23	3	26	4	-	-	4	13	17	30	-	-
35/36	74	2	76	129	7	136	28	7	35	4	-	-	4	17	6	23	1	3
36/37	38	1	39	180	6	186	52	6	58	4	1	-	5	10	17	27	2	2
37/38	43	1	44	106	10	116	15	5	20	3	-	-	3	11	14	25	1	1
38/39	36	1	37	117	4	121	10	-	10	4	-	-	4	12	13	25	1	-
39/40	40	2	42	108	8	116	17	1	18	2	-	-	2	14	15	29	1	-
40/41	39	1	40	128	7	135	10	-	10	4	-	-	4	11	16	27	2	1
41/42	25	2	27	136	4	140	-	-	-	6	1	7	7	14	15	29	1	-

Tabell VIII.3 (forts.) Antall uteksaminerte ved universitet og høgskoler
1890/91 - 1959/60

	1 Teologer			2 Jurister			3 Økonomer			4 Aktuarer			5 Farmasøyter			6 Psykologer		
	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T
1942/43	28	1	29	134	8	142	16	-	16	7	-	7	15	12	27	-	-	-
43/44	1	-	1	14	-	14	5	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
44/45	17	-	17	44	5	49	17	1	18	6	-	6	-	-	-	-	-	-
45/46	32	1	33	160	9	169	29	1	30	-	-	-	23	23	46	2	3	5
46/47	30	2	32	170	10	180	29	4	33	6	1	7	16	14	30	-	1	1
47/48	34	1	35	245	19	264	22	2	24	3	1	4	11	19	30	6	3	9
48/49	32	3	35	289	28	317	35	1	36	1	-	1	16	20	36	6	9	15
49/50	66	2	68	280	17	297	50	2	52	2	1	3	19	16	35	14	6	20
50/51	50	3	53	309	20	329	62	1	63	-	-	-	15	28	43	12	7	19
51/52	37	2	39	194	12	206	63	1	64	-	-	-	9	16	25	22	7	29
52/53	35	2	37	132	8	140	42	2	44	1	1	2	12	15	27	13	17	30
53/54	35	2	37	115	17	132	54	-	54	1	-	1	10	12	22	21	7	28
54/55	23	2	25	115	10	125	38	2	40	2	1	3	6	11	17	17	10	27
55/56	16	-	16	88	12	100	28	1	29	1	-	1	6	11	17	7	10	17
56/57	22	3	25	82	7	89	19	-	19	5	-	5	9	18	27	13	5	18
57/58	10	1	11	73	2	75	9	-	9	-	-	-	8	18	26	14	5	19
58/59	21	-	21	72	3	75	8	-	8	-	-	-	8	17	25	10	4	14
59/60	21	1	22	77	4	81	2	-	2	5	-	5	10	22	32	10	15	25

Tabell VIII.3 (forts.) Antall uteksaminerte ved universitet og høgskoler
1890/91 - 1959/60

År	7			8			9			10			11			12		
	Mag.art.			Mag.scient.			Cand.mag. phil.			Cand.phil.			Cand.mag. real.			Cand.real		
	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T
1890/91										17	-	17						8
91/92										25	-	25						13
92/93										15	-	15						7
93/94										9	-	9						6
94/95										6	-	6						3
95/96										7	1	8						2
96/97										4	-	4						4
97/98										4	-	4						4
98/99										9	1	10						2
99/1900										4	-	4						3
1900/01										6	-	6						4
01/02										6	-	6						8
02/03										9	-	9						7
03/04										10	1	11						4
04/05										7	1	8						9
05/06										5	4	9						6
06/07										11	-	11						13
07/08										17	2	19						16
08/09										17	-	17						18
09/10										13	-	13						12
10/11										10	2	12						9
11/12										14	3	17						4
12/13										10	4	14						10
13/14										9	2	11						7
14/15										10	3	13						3
15/16										12	2	14						6
16/17										17	2	19						7
17/18										22	2	24						10
18/19										12	3	15						10
19/20										17	6	23						11
20/21										12	6	18						14
21/22										3	1	4						10
22/23	1	-	1							-	18	2	20					8
23/24	2	-	2							1	2	22	2	24				7
24/25	2	-	2							5	2	23	4	27				12
25/26	2	-	2							1	1	20	5	25				9
26/27	7	-	7							4	3	24	3	27				17
27/28	6	-	6							2	5	33	9	42				17
28/29	8	-	8							1	5	10	3	39				21
29/30	2	-	2							3	3	8	30	36				31
30/31	3	-	3							1	2	3	40	49				37
31/32	-	1	1							8	6	14	16	54				33
32/33	3	2	5							1	6	7	33	11	44			23
33/34	2	-	2							3	6	9	13	46				22
34/35	1	1	2							1	6	8	13	51				23
35/36	9	-	9							2	8	9	45	59				20
36/37	3	6	9							1	4	7	49	88				25
37/38	7	1	8							4	5	10	15	37	18	55		27
38/39	4	3	7							5	9	6	15	65	24	89		34
39/40	3	3	6							5	12	14	26	68	17	85		50

Tabell VIII.3 (forts.) Antall uteksaminerte ved universitet og høgskoler,
1890/91 - 1959/60

År	7			8			9			10			11			12		
	Mag.art.			Mag.scient.			Cand.mag. phil.			Cand.phil.			Cand.mag. real			Cand.real		
	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T
1940/41	9	5	14				4	10	17	27	54	22	76			10		52
41/42	2	-	2				1	11	16	27	48	10	58			8		44
42/43	1	1	2				3	12	9	21	51	18	69			8		38
43/44	-	-	-				-	4	1	5	4	-	4			-		2
44/45	2	1	3				1	4	5	9	28	4	32			5		24
45/46	9	3	12				5	20	28	48	97	14	111			16		46
46/47	10	5	15				5	28	21	49	104	20	124			9		57
47/48	11	5	16				8	23	20	43	83	22	105			10		62
48/49	9	4	13				3	29	13	42	64	13	77			12		53
49/50	15	2	17				9	32	31	63	72	18	90			19		62
50/51	15	4	19				8	42	38	80	81	12	93			17		75
51/52	17	1	18				2	30	36	66	79	11	90			17		84
52/53	34	7	41				5	27	23	50	90	18	108			14		103
53/54	20	-	20				8	22	15	37	77	17	94			13		73
54/55	24	4	28				8	31	16	47	58	18	76			15		77
55/56	23	5	28				7	23	15	38	46	27	73			7		55
56/57	30	5	35				7	5	11	16	49	12	61			19		79
57/58	18	7	25				3	35	16	51	44	16	60			34		84
58/59	16	3	19				6	20	33	53	50	11	61			55		72
59/60	19	6	25				1	39	26	65	46	23	69			74		88

Tabell VIII.3 (forts.) Antall uteksaminerte ved universitet og høgskoler
1890/91 - 1959/60

År	13 Medisin Norge			14 Medisin utlandet			15 Ingeniører Norge			16 Ingeniører Utlandet			17 Arkitekt Norge			18 Arkitekt Utlandet		
	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T
1890/91	61	-	61															
91/92	69	-	69															
92/93	73	1	74															
93/94	56	1	57															
94/95	60	3	63															
95/96	49	3	52															
96/97	44	4	48															
97/98	47	1	48															
98/99	37	3	40															
99/1900	43	2	45															
1900/01	28	1	29															
01/02	36	3	39															
02/03	39	5	44															
03/04	32	3	35															
04/05	38	3	41															
05/06	22	2	24															
06/07	16	-	16															
07/08	21	1	22															
08/09	27	3	30															
09/10	32	1	33															
10/11	20	-	20															
11/12	28	1	29															
12/13	29	2	31															
13/14	22	3	25													5	3	3
14/15	24	1	25													5	3	3
15/16	34	1	35													4	4	4
16/17	22	6	28													2	4	4
17/18	34	4	38													5	4	4
18/19	21	2	23													10	4	4
19/20	50	1	51													11	2	2
20/21	55	4	59													11	2	2
21/22	75	10	85													11	2	2
22/23	46	4	50													17	2	2
23/24	64	12	76													14	2	2
24/25	67	6	73													9	2	2
25/26	81	9	90													12	2	2
26/27	96	6	102													10	2	2
27/28	71	4	75													14	2	2
28/29	75	10	85													11	3	3
29/30	95	1	96													15	3	3
30/31	92	5	97													9	3	3
31/32	96	5	101													10	3	4
32/33	78	8	86													10	4	4
33/34	94	5	99													13	4	4
34/35	97	9	106													7	4	4
35/36	93	10	103	4	2	6										21	4	4
36/37	88	8	96	4	2	6										13	4	4
37/38	95	5	100	4	2	6										15	4	4
38/39	89	4	93	12	3	15										13	4	4
39/40	97	10	107	3	1	4										19	4	4

Tabell VIII.3 (forts.) Antall uteksaminerte ved universitet og høgskoler
1890/91 - 1959/60

År	13 Medisin Norge			14 Medisin Utlandet			15 Ingeniører Norge			16 Ingeniører Utlandet			17 Arkitekt Norge			18 Arkitekt Utlandet		
	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T
1940/41	83	14	97	3	1	4		161		37		22				4		
41/42	85	6	91	3	1	4		147		38		17				4		
42/43	89	4	93	3	1	4		159		41		10				4		
43/44	-	-	-	1	1	2		96		43		19				4		
44/45	35	12	47	14	1	15		25		11		-				4		
45/46	177	23	200	-	1	1		126		10		6				4		
46/47	201	29	230	1	1	2		190		17		61				4		
47/48	76	9	85	21	1	22		177		58		34				4		
48/49	140	30	170	15	3	18		232		204		65				4		
49/50	147	24	171	4	-	4		204		200		22				16		
50/51	144	20	164	1	-	1		178		163		52				16		
51/52	104	14	118	26	1	27		178		157		21				16		
52/53	94	19	113	33	2	35		184		146		44				16		
53/54	105	11	116	19	3	22		199		159		29				16		
54/55	78	14	92	11	1	12		188		160		63				7		
55/56	81	12	93	12	--	12		204		204		27				7		
56/57	93	12	105	4	1	5		221		186		51				8		
57/58	76	16	92	3	-	3		253		218		24				8		
58/59	81	16	97	19	2	21		250		211		44				8		
59/60	83	15	98	43	8	51		254		283		27				5		

Tabell VIII.3 (forts.) Antall uteksaminerte ved universitet og høgskoler
1890/91 - 1959/60

År	19 Tannlege Norge			20 Tannlege Utlandet			21 N.L.H.			22 N.H.H.			23 N.V.H.			24 Sum 1-23		
	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T
1890/91			17				21	-	21									247
91/92			13				-	-	-									285
92/93			25				26	-	26									261
93/94			5				-	-	-									209
94/95			7				23	-	23									207
95/96			16				-	-	-									184
96/97			17				32	-	32									206
97/98			13				-	-	-									163
98/99			14				24	-	24									198
99/1900	18	5	23				28	-	28									215
1900/01	18	3	21				34	-	34									248
01/02	12	5	17				45	-	45									262
02/03	21	4	25				12	-	12									221
03/04	25	8	33				43	1	44									274
04/05	25	7	32				30		30									254
05/06	33	13	46				53	-	53									290
06/07	46	23	69				22	-	22									289
07/08	8	2	10				26	-	26									267
08/09	5	2	7				40	-	40									296
09/10	9	2	11				27	-	27									267
10/11	13	-	13				69	-	69									310
11/12	9	3	12				35	-	35									246
12/13	8	4	12				66	-	66									254
13/14	6	4	10				37	1	38									278
14/15	7	5	12				81	2	83									318
15/16	6	6	12				27	1	28									287
16/17	14	7	21				91	1	92									340
17/18	6	11	17				39	-	39									359
18/19	14	5	19				80	-	80									418
19/20	20	12	32				45	1	46									474
20/21	17	9	26				28	-	28									435
21/22	22	8	30				61	-	61									531
22/23			29				68	-	68									548
23/24			31				51	-	51									633
24/25			30				65	1	66									583
25/26			29				69	-	69									598
26/27			49				52	-	52									654
27/28			50				39	-	39									683
28/29			50				25	-	25									648
29/30	34	16	50	18	5	23	28	-	28									772
30/31	42	7	49	4	2	6	34	-	34									773
31/32	37	15	52	9	-	9	39	-	39									775
32/33	39	9	48	5	-	5	18	-	18									646
33/34	41	10	51	1	-	1	59	1	60									718
34/35	58	12	70	-	1	1	30	-	30									767
35/36	23	2	25	1	-	1	65	1	66									768
36/37	44	6	50	2	-	2	33	-	33									796
37/38	45	6	51	-	-	-	73	1	74	52	1	53						767
38/39	26	6	32	11	2	13	41	1	42	56	-	56						792
39/40	36	13	49	-	-	-	74	1	75	56	-	56						898

Tabell VIII.3 (forts.) Antall uteksaminerte ved universitet og høgskoler
1890/91 - 1959/60

År	19			20			21			22			23			24			
	Tannlege Norge			Tannlege Utlandet			N.L.H.			N.H.H.			N.V.H.			Sum 1-23			
	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	
1940/41	19	4	23	-	-	-	35	-	35	54	-	54	15	-	15			854	
41/42	38	8	46	-	-	-	73	1	74	53	3	56	13	-	13			834	
42/43	38	7	45	-	-	-	37	--	37	69	2	71	11	-	11			837	
43/44	-	-	-	-	-	-	66	3	69	8	--	8	13	-	13			285	
44/45	-	-	-	-	-	-	39	1	40	-	-	-	12	1	13			319	
45/46	19	3	22	-	-	-	73	1	74	63	4	67	7	-	7			1038	
46/47	26	16	42	-	-	-	52	1	53	85	-	85	8	2	10			1236	
47/48	32	8	40	-	-	-	77	-	77	9	--	9	16	1	17			1133	
48/49	32	14	46				50	55	2	57	45	1	46	13	-	13			1545
49/50	36	11	47				6	65	-	65	45	2	47	16	1	17			1534
50/51	33	16	49	22	6	28	75	--	75	46	-	46	27	1	28			1599	
51/52	41	10	51	46	11	57	75	-	75	47	-	47	15	-	15			1402	
52/53	42	9	51	2	2	4	57	4	61	49	2	51	26	-	26			1332	
53/54	41	10	51	2	1	3	76	-	76	49	-	49	21	-	21			1260	
54/55	35	10	45	4	--	4	68	3	71	52	-	52	18	-	18			1200	
55/56	35	15	50	22	3	25	73	1	74	49	-	49	19	-	19			1152	
56/57	35	15	50	51	7	58	69	5	74	55	-	55	13	1	14			1227	
57/58	28	16	44	57	8	65	75	-	75	49	1	50	15	-	15			1244	
58/59	33	16	49	118	7	125	63	5	68	34	1	35	22	1	23			1340	
59/60	27	12	39	49	14	63	85	1	86	55	-	55	17	-	17			1467	

Tabell VIII.3 (forts.) Antall uteksaminerte ved universitet og høgskoler
1890/91 - 1959/60

År	25 Universitetsfag (1-14)			26 Høgskolefag (15-23)			27 Tekn.høgsk. (15-18)			28 Ingeniører (15-16)			29 Medisin (13-14)		
	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T
1890/91		209			38					-					61
91/92		271			14			1			1				69
92/93		207			54			3			3				74
93/94		202			7			2			2				57
94/95		175			32			2			2				63
95/96		168			16			-			-				52
96/97		156			50			1			1				48
97/98		150			13			-			-				48
98/99		160			38			-			-				40
99/1900		164			51			-			-				45
1900/01		182			66			11			11				29
01/02		188			74			12			12				39
02/03		171			50			13			13				44
03/04		184			90			13			13				35
04/05		179			75			13			13				41
05/06		164			126			27			27				24
06/07		169			120			29			29				16
07/08		207			60			24			24				22
08/09		221			75			28			28				30
09/10		199			68			30			30				33
10/11		184			126			44			44				20
11/12		159			87			40			40				29
12/13		146			108			30			30				31
13/14		135			143			95			87				25
14/15		128			190			95			87				25
15/16		147			140			100			93				35
16/17		141			199			86			80				28
17/18		187			172			116			107				38
18/19		166			252			153			139				23
19/20		241			233			155			142				51
20/21		232			203			149			136				59
21/22		287			244			153			140				85
22/23		265			283			186			167				50
23/24		351			282			200			184				76
24/25		329			254			158			147				73
25/26		384			214			116			102				90
26/27		416			238			137			125				102
27/28		452			231			142			126				75
28/29		445			203			128			114				85
29/30		505			267			166			148				96
30/31		530			243			154			142				97
31/32		526			249			149			136				101
32/33		453			193			122			108				86
33/34		438			280			168			151				99
34/35		491			276			175			164				106
35/36		480			288			196			171				103
36/37		530			266			181			164				102
37/38		427			340			162			143				106
38/39		463			329			186			169				108
39/40		507			391			211			188				111

Tabell VIII.3 (forts.) Antall uteksaminerte ved universitet og høgskoler
1890/91 - 1959/60

År	25 Universitetsfag (1-14)			26 Høgskolefag (15-23)			27 Tekn.høgsk. (15-18)			28 Ingeniører (15-16)			29 Medisin (13-14)		
	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T
1940/41		503			351			224			198			101	
41/42		439			395			206			185			95	
42/43		459			378			214			200			97	
43/44		33			252			162			139			2	
44/45		226			93			40			36			62	
45/46		722			316			146			136			201	
46/47		774			462			272			207			232	
47/48		717			416			273			235			107	
48/49		828			717			505			436			188	
49/50		910			624			442			404			175	
50/51		964			635			409			341			165	
51/52		785			617			372			335			145	
52/53		749			583			390			330			148	
53/54		657			603			403			358			138	
54/55		592			608			418			348			104	
55/56		493			659			442			408			105	
56/57		510			717			466			407			110	
57/58		492			752			503			471			95	
58/59		527			813			513			461			118	
59/60		638			829			569			537			149	

Tabell VIII.4 Antall studenter, utgifter og uteksaminerte ved Norges
Lærerhøgskole 1926/27 - 1959/60

År	Antall studenter	Utgifter i 1000 kr.	Uteksaminerte		
			M	K	T
1926/27	61	..			
27/28	57	69			
28/29	58	63			
29/30	63	65			
30/31	61	66			
31/32	60	66			
32/33	56	63			
33/34	50	64			
34/35	60	61			
35/36	59	64			
36/37	53	64			
37/38	31	63			
38/39	35	66			
39/40	24	77 ¹⁾			
40/41	42	29			
41/42	42	25 ²⁾			
42/43	-	24			
43/44	-	24			
44/45	-	24			
45/46	-	38			
46/47	-	142			
47/48	40	141			
48/49	30	166			
49/50	52	169 ³⁾			
50/51	39	182			
51/52	60	212			
52/53	51	..			
53/54	47	..	34	13	47
54/55	57	303	46	11	57
55/56	53	327	39	14	53
56/57	53	342	15	3	18
57/58	70	349	21	4	25
58/59	78	427	34	11	45
59/60	102	627	..	..	98

1) 90 ifølge Statistisk årbok 1941.

2) 28 " " " 1943

3) 159 " " " 1951

Vedlegg I: KORT OVERSIKT OVER UTVIKLINGEN AV ALLMENNUTDANNINGEN I NORGE

1. Kort oversikt over utviklingen av folkeskolen

Samtidig med innføringen av konfirmasjonen her i landet ble det innført tvungen skolegang ved Landsskoleloven av 1739. Alle barn på landet over 7 år skulle gå på skole og lære kristendomskunnskap og lesning. Ordinær skoleplikt var fastsatt til 5 år i alderen 7-12 år. I alderen 7-10 år skulle man møte opp 6-8 timer hver dag i 3 måneder årlig. For de to eldste årsklasser var det tilstrekkelig med oppmøte 2 ganger i uken i vinterhalvåret for å la seg prøve av læreren. Denne loven ble ikke strengt gjennomført, men gjaldt i store trekk til man fikk Landsskoleloven av 1827. Med denne ble det skoleplikt for alle fra fylte 7 år til konfirmasjonen (14-årsalderen), med anledning til å forsømme de siste 2-3 år. Årlig skoletid skulle være 2 måneder.

For folkeskolen i byene fikk man første gang faste bestemmelser ved Byskoleloven av 1848. Denne påbød skoleplikt fra fylte 7 år til konfirmasjonen med minimum 2 undervisningsdager á 6 timer i uken.

For landsfolkeskolen var neste trinn i utviklingen Skoleloven av 1860. Denne påbød 9 skoleuker i året for klassedelt skole og 12 uker for udelt skole. En rekke skoler fikk imidlertid dispensasjon til kortere undervisningstid. Man ønsket dessuten å komme mest mulig over til fastskoler og bort fra omgangsskoler. Loven gav nå ikke lenger anledning til å forsømme de 2-3 siste årene av den obligatoriske skoletid.

Folkeskoleloven av 26.6.1889 innførte (for landdistriktene) obligatorisk skoletid min. 12 uker årlig med adgang til å utvide til 15 uker. For skoler med svært få elever (færre enn 9) kunne skoletiden nedsettes til 9 uker. Med skoleuke mente man 6 dager. Dessuten var det anledning til å ha 6 ukers frivillig undervisning.

Byfolkeskolen utviklet seg i langt større grad uavhengig av lovverket, men loven av 1889 inneholdt også bestemmelser for byene. Den skolepliktige alder skulle være i alderen $6\frac{1}{2}$ - 15 år, i 7 år.

I årene utover benyttet flere og flere kommuner seg av anledningen til å utvide den obligatoriske skoletid, men bortsett fra enkelte små lovendringer fikk man ikke noen virkelig ny lov om folkeskolen før ved Lov om folkeskolen på landet og i kjøpstedene av 16.7.1936. Denne sa at alle har rett og plikt til å gå på folkeskole i 7 år fra det kalenderår man fyller 7 år. Undervisningstiden skal for hver klasse i småskolen (1.-3. årstrinn) være minimum 16 uker om året og for storskolen (4.-7. årstrinn) minimum 18 uker om

året med anledning til å utvide skoletiden til 27 uker i gjennomsnitt. All videre skolegang skulle bygge på avsluttet 7 års folkeskole.

Denne loven gjaldt til man fikk Lov av 30. juni 1955. Her het det at undervisningstiden i folkeskolen i landdistrikturene skulle være 19 uker årlig med anledning til å utvide til gjennomsnittlig 30 uker årlig. Som skoleuke ble regnet 36 skoletimer i storskolen og 30 i småskolen. Denne loven har vært gjeldende til man i de siste årene har fått gradvis innføring av den 9-årige ungdomsskole.

2. Kort oversikt over utviklingen av de høyere allmennskoler

I 1814 var de høyere undervisningsanstalter her i landet meget dårlig utbygd. Man hadde de lærde skoler (Katedralskolene i Christiania, Bergen, Trondhjem og Christiansand) med til sammen ca. 200 elever. Disse førte frem til examen artium og universitetet. Men ved frigjøringen økte behovet for embetsmenn kraftig. I årene utover fikk man følgelig stadig flere skoler for høyere allmennutdanning, ikke bare lærde skoler, men også såkalte gutte- og pikeskoler som i varierende grad gav videre utdanning utover folkeskolen, samt borgerskolene som gav en utdanning til dels tilsvarende vår nåværende realskole. Det var ingen faste bestemmelser for hvilken utdanning borgerskolene skulle gi, og skolene var fra ett- til fire-årige, de fleste var to-årige. Man fikk også de såkalte middelskoler. Disse svarte til de lærde skoler, men manglet de øverste klasser (herav navnet) og hadde ingen avgangseksamen. Man hadde også "realskoler", som skulle være en parallel til den lærde skole, med mer vekt på realfag. Men eksamen fra skolen gav ingen kompetanse og var derfor lite populær.

Først ved Lov av 17. juni 1869 om høyere allmennskoler ble det mer faste bestemmelser for disse skoler. Den høyere allmennskole skulle ifølge 1869-loven være en selvstendig organisert skole med 3 forberedelsesklasser, 6 klasser i middelskolen og 3 i gymnasets. Som grunnskole for å komme inn på middelskolen kunne også godkjennes de 3 første skoleår i folkeskolen. Middelskoleeksamen (analog til nåværende realskoleeksamen) var en avsluttende eksamen og et nødvendig trinn på veien til examen artium. En rekke skoler ble ordnet slik at de kun førte frem til middelskoleeksamen, og middelskoleeksamen ble en populær middels høy allmennutdanning. Det siste kull av 1869-loven ble uteksaminert i 1899.

Den neste lov om høyere skoler fikk man ved Lov av 27. juli 1896 om høyere allmennskoler. Man tilsiktet nå at all videre utdanning i størst mulig grad skulle bygge på folkeskole, og ønsket at undervisningen skulle være lik for alle barn i den skolepliktige alder. Et godt stykke på vei i denne retning kom man ved den nye lov. Det var der bestemt at folkeskolen skulle være forskole for den høyere allmennskole, slik at folkeskolen var felles for alle barn de 5 første år, mens middelskolen ble innskrenket til 4 år. Det skulle ikke lenger være noen forberedelsesklasser, men disse fortsatte likevel en stund ved de private høyere allmennskoler. - Ved siden av de 4-årige middelskoler som nå ble opprettet, ble det dessuten etter hvert også opprettet adskillige 3-årige middelskoler for elever som hadde gjennomgått hele folkeskolen (7 år). I 1921 ble dette den normale ordning, idet Stortinget 23.3.1920 vedtok at den statsunderstøttede middelskole fra begynnelsen av skoleåret 1921-22 skulle bygges på avsluttet folkeskole.

Verd å merke seg er dessuten at man ifølge Lov av 26. juni 1914 opprettet en del 4-årige, såkalte landsgymnaser, bygd på landsfolkeskolen og en til den knyttet 6 måneders fortsettelsesskole, ved siden av 3-årige gymnaser bygd på middelskolen.

Ved Lov om høyere allmennskoler av 10.mai 1935 fikk man de bestemmelser som stort sett har vært gjeldende fram til gjennomføringen av den 9-årige ungdomsskolen. Denne loven gikk i store trekk ut på at man fikk innført 5-årige gymnaser og 3-årige realskoler (tidligere middelskoler), der de 2 første årene er felles i realskole og gymnas. Man behøvde altså ikke lenger ha fullført realskolen (middelskolen) for å ta examen artium. Ordningen med landsgymnas ble beholdt. Dessuten fikk man en del to-årige realskoler, men disse fikk ingen eksamensrett. Hovedsaken var at det ble fast bestemt at den høyere skole skulle bygge på den 7-årige folkeskole. (Prinsippet var nesten fullstendig gjennomført fra 1921.)

3. Varigheten av de enkelte allmennutdanninger

Som det framgår av den oversikten som er gitt ovenfor, har allmennutdanningen i Norge i lange perioder bestått av skoleslag på flere trinn som har hatt barn i de samme aldersklasser som elever. Skoler på samme trinn har vært - og er til dels fremdeles - av forskjellig varighet. Selv om det var mulig, ville det neppe ha noen hensikt å prøve å følge i detalj hvordan elevene har fordelt seg mellom de ulike skoler på samme trinn. Noen forenkrende forutsetninger synes derfor å være på sin plass:

Den obligatoriske skoletid var i hele perioden 1890-1960 sju år. Det synes derfor rimelig å regne som om alle gjennomførte sju års folkeskole, uansett om utdanningen i disse sju årene faktisk fant sted i en folkeskole eller om den fant sted i en middelskoles forberedelsesklasser og lavere klasser.

Når det gjelder varigheten av de videregående skoler, synes det rimelig å holde seg til de alminnelige regler for høyere allmennskoler slik skolene med eksamsretten - der et flertall av elevene gikk - stort sett gjorde. Dette betyr da at for personer med middelskoleeksamen fra før 1922 kan denne skoles varighet regnes å ha vært to år, mens skolenes varighet for personer med middelskoleeksamen (senere realskoleeksamen) fra 1922 eller senere kan regnes å ha vært tre år. Noen fordeling av kandidatene på ett-, to- og treårige realskoler finnes ikke, men fra de offisielle undervisningsstatistikker finner vi at i perioden 1951/52 - 1956/57 var fordelingen av skolene som følger:

Antall skoler	1951/52	1952/53	1953/54	1954/55	1955/56	1956/57
Ett-årig	11	7	8	7	5	3
To-årig	79	77	80	82	84	86
Tre-årig	179	181	191	191	194	196
I alt	269	265	279	280	283	285
	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7	2,8

I siste linje er gitt den gjennomsnittlige varighet av skolene. Antakelig har det ved de ett- og toårige skolene vært noe færre elever pr. skole enn ved de treårige.

For de artianere som også hadde middel- eller realskoleeksamen kan gymnasetts varighet regnes å ha vært tre år. For de artianere som ikke hadde middel- eller realskoleeksamen kan gymnasetts varighet regnes å ha vært fem år (herav to år i middel- eller realskolen). Artianerne fra landsgymnas er her et unntak, siden disse skolene bare er fire-årige, men av det samlede artianertallet har disse bare utgjort 4-6 prosent.

4. Artianere med realskole- eller middelskoleeksamen

Man kan regne at alle artianere fra 1941 og tidligere år hadde realskole- eller middelskoleeksamen, bortsett fra de med examen artium fra landsgymnas. De første artianerne fra landsgymnas ble uteksaminert i skoleåret 1919/20, slik at vi for perioden 1919/20 - 1940/41 får følgende tabell:

Skoleår	I alt	Antall artianere		Andelen av artianere med real-skole- eksamen
		Med real-skole- eksamen	Uten real-skole- eksamen (fra landsgymnas)	
1919-20	1 030	994	36	97
20-21	1 244	1 199	45	96
21-22	1 337	1 289	48	96
22-23	1 453	1 406	47	97
23-24	1 835	1 751	84	95
24-25	1 936	1 892	44	98
25-26	2 081	1 973	108	95
26-27	1 999	1 910	89	96
27-28	1 476	1 402	74	95
28-29	1 558	1 484	74	95
29-30	1 539	1 469 (ansl.)	70 (ansl.)	95
30-31	1 570	1 508	62	96
31-32	1 609	1 589	70 (ansl.)	96
32-33	1 747	1 657	90 (ansl.)	95
33-34	1 998	1 889	111	94
34-35	2 126	2 009	117	94
35-36	2 402	2 290	112	95
36-37	2 336	2 201	135	94
37-38	2 730	2 592	138	95
38-39	3 025	2 890	135	96
39-40	3 291	3 145	146	96
40-41	3 504	3 339	165	95

For den etterfølgende periode må anslagene på hvor stor andel av artianerne som også hadde real-skoleeksamen, bli mer usikre. De beregningene som er utført her, baserer seg på følgende forutsetninger om skolene med eksamensrett:

- (1) Ingen elever sluttet skolen før eksamen.
- (2) Alle elever på siste klassetrinn meldte seg opp til eksamen, og forholdstallet mellom antall oppmeldte elever og antall uteksaminerte elever var som for gjennomsnittet av forholds-tallene for skoleårene 1951/52 - 56/57, gitt av følgende tabell:

Antall oppmeldte elever i forhold til antall uteksaminerte

Skoleår	Ved realskole-eksamen	Ved examen artium
	%	%
1951/52	108,1	114,2
52/53	108,9	113,9
53/54	106,0	111,6
54/55	107,9	113,5
55/56	106,1	112,0
56/57	106,9	112,9
Gjennomsnitt	107,3	113,0

- (3) De gymnaselevene som ikke gikk inn i gymnasets direkte fra realskolens 2. klasse, hadde tatt realskoleeksamen.
- (4) Sannsynligheten for å stryke ved examen artium var uavhengig av om kandidaten hadde realskoleeksamen eller ikke.

Dessuten ble det forutsatt:

- (5) Alle artianere fra skoler uten eksamensrett hadde realskoleeksamen.

Beregningene er gjengitt i tabellene A og B på de neste sidene.

Tabell A gjelder skoler med eksamensrett: Tallene i kolonne 1 og kolonne 2 er hentet fra den offisielle undervisningsstatistikk. Tallene i kolonnene 3 og 4 er utregnet fra de i kolonnene 1 og 2 og basert på forutsetning (2) ovenfor. Kolonne 5 er hentet fra den offisielle statistikk. Hvert tall i kolonne 6 er framkommet ved å summere tallet på samme linje i kolonne 3 med tallet på linjen under ($6560 = 3180 + 3380$). Hvert tall i kolonne 7 er framkommet ved å summere tallet på samme linje i kolonne 4 med tallene på de to neste linjer i samme kolonne ($19500 = 7710 + 7880 + 3910$). Hvert tall i kolonne 8 er framkommet ved å trekke tallet på samme linje i kolonne 7 fra tallet på samme linje i kolonne 5 og avrunde ($3920 = 23420 - 19500$). Hvert tall i kolonne 9 er framkommet ved at fra det tallet som står på samme linje i kolonne 6 ble trukket det tallet som står tre linjer ovenfor i kolonne 8 ($4480 = 8400 - 3920$). Tallene i kolonne 10 er forholdstallene mellom tallene på samme linje i kolonnene 9 og 6.

I tabell B er tallene i kolonnene 1, 2 og 3 hentet fra den offisielle statistikk. (Tallene i kolonne 1 er ikke identiske med de som er gjengitt i tabell VI.2 foran og som er basert på Undervisningsrådets eksamensprotokoller og utarbeidet av Utredningsavdelingen ved Norges Almenvitenskapelige Forskningsråd. Forskjellen er ikke stor og skyldes nok i første rekke ulik behandling av de eksamenskandidater som måtte ta utsatt prøve i et fag. Noen betydning

Tabell A. Beregningen av andelen av gymnasiastene i skolene med eksamensrett som har realskoleeksamen

Skoleår	Antall artianere	Antall ut-	Elevtallet	Elevtallet	Antall
		eksaminerte i real- skolen	i gymnasets avgangs- klasse	i real- skolens avgangs- klasse	elever i real- skolen
1	2	3	4	5	
1939/40	2 821	7 189	3 180	7 710	23 419
40/41	2 992	7 344	3 380	7 880	22 501
41/42	2 999	3 640	3 390	3 910	18 662
42/43	2 704	2 839	3 060	3 050	17 577
43/44	4 723	3 071	5 340	3 300	18 852
44/45	3 658	2 966	4 130	3 180	20 249
45/46	3 646	3 791	4 120	4 070	22 294
46/47	4 228	4 569	4 780	4 900	22 953
47/48	4 381	5 137	4 950	5 510	22 078
48/49	4 144	5 124	4 680	5 500	21 113
49/50	3 760	4 743	4 250	5 090	21 025
50/51	3 257	4 669	3 680	5 010	22 077
51/52	3 055	4 840	3 450	5 200	23 335
52/53	3 005	5 268	3 400	5 650	25 470
53/54	2 980	5 743	3 360	6 160	27 628
54/55	3 210	6 466	3 630	6 940	29 316
55/56	3 650	6 836	4 120	7 330	30 652
56/57	4 010	7 303	4 530	7 840	34 255

Skoleår	Antall elever i 4. og 5. gymnas- klasser	Antall	Antall	Antall	Prosentdel
		elever i realskolen	elever i de to fratrukket første	elever i de to øverste klassene i klassene i gymn. som gå over i realskolen	av elevene i de to øverste klasser i gymnaset som har direkte over skole- i gymnaset eksamen
6	7	8	9	10	
1939/40	6 560	19 500	3 920	.	100)
40/41	6 770	14 840	7 660	.	100) an-
41/42	6 450	10 260	8 400	.	80) slått
42/43	8 400	9 530	8 050	4 480	53
43/44	9 470	10 550	8 300	1 810	19
44/45	8 250	12 150	8 100	-	-
45/46	8 900	14 480	7 810	850	10
46/47	9 730	15 910	7 040	1 430	15
47/48	9 630	16 100	5 980	1 530	16
48/49	8 930	15 600	5 510	1 120	13
49/50	7 930	15 300	5 730	890	11
50/51	7 130	15 860	6 220	1 150	16
51/52	6 850	17 010	6 330	1 340	20
52/53	6 760	18 750	6 720	1 030	15
53/54	6 990	20 430	7 200	770	11
54/55	7 750	22 110	7 210	1 420	18
55/56	8 650	.	.	1 930	22
56/57	.	.	.	.	.

Tabell B. Beregningen av den andel av artianerne som også hadde realskoleeksamen

Skoleår	I alt	Antall artianere					Prosent- del med real- skole- eksamen
		Fra skoler med eksa- mensrett	Som ikke var fra skoler med eksa- mensrett	Fra skoler med eksa- mensrett som hadde realskole- eksamen	Med real- skole- eksamen i alt	Uten real- skole- eksamen (avrundet)	
		1	2	3	4	5	6
1941/42	3 515	2 999	516	2 400	2 920	600	83
42/43	3 383	2 704	679	1 430	2 110	1 270	62
43/44	5 465	4 723	742	897	1 640	3 830	30
44/45	4 713	3 658	1 055	0	1 060	3 650	23
45/46	4 929	3 646	1 282	365	1 650	3 280	33
46/47	5 272	4 228	1 044	635	1 680	3 590	32
47/48	5 338	4 381	957	701	1 660	3 680	31
48/49	5 004	4 144	860	538	1 400	3 600	28
49/50	4 454	3 760	694	413	1 110	3 340	25
50/51	3 821	3 257	564	521	1 090	2 730	29
51/52	3 623	3 055	568	611	1 180	2 440	33
52/53	3 508	3 005	503	451	950	2 560	27
53/54	3 525	2 980	545	328	870	2 660	25
54/55	3 750	3 210	540	577	1 120	2 630	30
55/56	4 241	3 650	591	803	1 390	2 850	33

Det er også gjort noen beregninger for 1966 og 1967. I Undervisningsstatistikken finner man bl.a. følgende oppgaver over antall elever i den høyere skole:

Skoleår	Klasse B	Klasse C	Klasse D
1964/65	26 833	17 458	13 786
63/64	26 928	18 377	13 118
62/63	27 109	18 586	12 303

Klasse B = 2.kl. i treårig realskole eller femårig gymnas og 1.kl. i toårig realskole og fireårig gymnas.

Klasse C = Avgangsklasser i realskolen.

Klasse D = 3.kl. i femårig gymnas, 2.kl. i fireårig gymnas og 1.kl. i treårig gymnas.

for beregningene skulle dette ikke ha.) Tallene i kolonne 4 er framkommet ved å multiplisere tallene i kolonne 2 med de tilsvarende tall i tabell A's kolonne 10 og dividere med 100 ($2\ 400 = 2\ 999 \times 0,80$). Tallene i kolonne 5 er summen av de tilsvarende tall i kolonne 3 og 4 (avrundet). Tallene i kolonne 6 er differansen mellom de tilsvarende tall i kolonnene 1 og 5. Tallene i kolonne 7 er forholdstallet mellom de tilsvarende tall i kolonnene 5 og 1.

Anta så at alle de i klasse B som ikke gikk videre i klasse C, gikk videre i klasse D. De resterende i klasse D har realskoleeksamen. Andelen av elevene i klasse D i året 1964/65, dvs. artianerne i 1967, som også hadde realskoleeksamen, vil da være gitt ved:

$$\frac{13\ 786 - (26\ 928 - 17\ 458)}{13\ 786} \cdot 100 \% = 32 \%$$

Tilsvarende får vi at av artianerne i 1966 kan man regne med at ca. 33 % hadde realskoleeksamen. Fra tabell B ser vi at dette tilsvarer omtrent samme andel som man hadde omkring 1955/56. Man kan kanskje anta at denne andel har holdt seg noenlunde konstant de siste 10 år, ca. 33 %.

Vedlegg II: KORT OVERSIKT OVER UTVIKLINGEN AV DE TEKNISKE SKOLER

Den første tekniske skole som ble opprettet i Norge, var Trondhjem tekniske skole (1870). Deretter fulgte de tekniske skoler i Christiania (1873), Bergen (1875) og Horten (1876).

For å bli opptatt på Trondhjem, Christiania eller Bergen tekniske skole måtte man ha middelskoleeksamen eller minst tilsvarende utdannelse. På den tekniske skole i Horten (Karljohansværn) var opptak basert på kyndighet i lesning, skrivning og de 4 alminnelige regningsarter. I praksis hadde de fleste som ble opptatt høyere kompetanse, vanligvis middelskoleeksamen, enkelte eksamen fra teknisk aftenskole. Middelskoleeksamen eller tilsvarende ble senere gjort obligatorisk. Fortrinnsberettiget ved opptagelse i Horten var vordende elever ved Marinens mekaniske verksted og Håndverkskorpsets elever.

Skolene var opprinnelig ikke helt av samme varighet. Nedenunder er satt opp en oversikt over hvordan varigheten av utdanningen ved de respektive skoler har forandret seg.

1870-76	Aller skolene	3-årige
1876-91	Trondhjem og Bergen	3-årige
	Christiania	3-årig for kjemikere 4-årig for maskin- og bygningsteknikere
	Horten	1½-årig (3 klasser á ½ år)
1891-1914	Trondhjem og Kristiania	4-årige
	Bergen	3-årig
	Horten	1½-årig
1914-1940	Trondhjem, Oslo, Bergen	2-årige
	Horten	1½-årig
1940	Alle skolene, også Horten, er	2-årige med anledning til å utvide med et 3.skoleår for videregående undervisning i allmenn- dannende og tekniske fag.

Stavanger tekniske skole ble opprettet i 1943 og uteksaminerte sitt første kull i 1944-45.¹⁾ Narvik tekniske skole ble opprettet i 1955 og uteksaminerte sitt første kull i 1956-57. Begge disse skoler er lagt opp på samme måte som skolene i Oslo, Bergen, Trondheim og Horten. På alle skolene må man ha minst realskoleeksamen eller bestå tilsvarende prøve for å bli opptatt. Dessuten har det enkelte ganger de siste årene vært praktisert spesielle studentklasser der man har krevet examen artium.

1) Skolen er regnet å være teknisk fagskole i perioden 1943/44 - 1951/52.

For å få overensstemmelse mellom elevtall og utgiftstall ved de tekniske skolene er utgiftene ved Horten tekniske skole ikke tatt med i utgiftstallene i tabell V.1 i perioden 1894/95 - 1939/40. Nedenfor er derfor gjengitt det samlede utgiftstall ved de tekniske skoler i denne perioden når utgiftene ved Horten tekniske skole tas med. Dessuten er gjengitt antall opptalte elever ved Horten tekniske skole i denne perioden. (Elevtallet mangler.)

Skoleår	Totale Horten: drifts- Antall utg. elever Skoleår ved de opp- tekn. tatt skoler (1000 kr)			Totale Horten: drifts- Antall utg. elever Skoleår ved de opp- tekn. tatt skoler (1000 kr)			Totale Horten: drifts- Antall utg. elever Skoleår ved de opp- tekn. tatt skoler (1000 kr)		
	1894-95	219	36	1910-11	258	59	1926-27	528	41
95-96	223	42	11-12	264	70	27-28	465	66	
96-97	242	51	12-13	272	73	28-29	447	39	
97-98	246	50	13-14	326	75	29-30	465	51	
98-99	242	54	14-15	324	63	30-31	452	62	
1899-1900	222	56	15-16	269	65	31-32	453	57	
1900-01	275	58	16-17	273	76	32-33	443	52	
01-02	293	59	17-18	376	65	33-34	435	44	
02-03	290	60	18-19	474	74	34-35	442	45	
03-04	291	60	19-20	612	75	35-36	485	35	
04-05	283	45	20-21	736	82	36-37	520	55	
05-06	274	62	21-22	718	77	37-38	553	59	
06-07	288	61	22-23	675	69	38-39	577	60	
07-08	291	61	23-24	682	20	39-40	584	47	
08-09	321	62	24-25	647	38				
09-10	256	66	25-26	606	37				

Vedlegg III: KORT OVERSIKT OVER UTVIKLINGEN AV DE ALMINNELIGE LÆRERSKOLER

Omkring 1800 var folke- (allmue-) skolen å betrakte som et forberedelseskurs til konfirmasjonen, og det var stort sett prest og klokker som stod for undervisningen. Etter hvert økte de krav man stilte til skolelæreren, og i 1821 ble det vedtatt å opprette det første skolelærerseminar. Det første seminar ble opprettet på Trondenes i 1821. Videre fikk man så seminarer i Asker 1834, Klæbu 1838, Stord 1838, Holt 1839 og Hamar 1863.

I begynnelsen var seminarene ikke regulert av noen særskilt lov. Det var overlatt administrasjonen å sette opp reglementer for undervisningsordningen. I 1869 fikk man imidlertid en forordning som gjorde seminarene 2-årige.

Ved siden av seminarene hadde man en del lærerskoler som representerte en noe lavere utdanning enn seminarutdanningen. Lærerskolene var fra ett- til toårige, hovedsakelig 1 1/4 år. De fire siste lærerskolene ble nedlagt i årene 1881-83.

Før 1869 kunne bare menn ansettes som lærere i allmueskolen. I og med loven av 1869 kunne også lærerinner ansettes i de lavere klasser eller i separate pikeklasser. Man fikk innført lærerinnekriteriene av 1. og 2. grad. Ved lærerinnekriteriene av 1.grad gjaldt tilnærmet samme fordringer som ved seminareksamen; 2.grad gav litt lavere utdanning, kanskje en utdanning i nærheten av den lærerskolen gav menn.

Ordningen med spesielle prøver for kvinner falt bort i 1890. Seminari-loven av 14. juni 1890 sier: De som ønsker fast lærerpost i folkeskolen, skal enten ha underkastet seg høyere eller lavere lærerprøve. Med den lavere lærerprøve kunne man få ansettelse på småskolen på landet. Det var flest kvinner som tok den lavere lærerprøve, og denne prøve kan vel betraktes som en fortsettelse av de tidligere lærerinnekriteriene. Seminarene var fortsatt 2-årige. Loven ble anvendt fra 1891-92.

Loven av 1890 gjaldt til man fikk Lov om lærerskolen av 18.jan. 1902. Ifølge denne lov skulle lærerskolene være 3-årige. (Seminarene ble fra 1902 vedtatt kalt lærerskoler.) Lavere lærerprøve ble nå kalt lærerprøve for småskolelærere og var betingelse for ansettelse i småskolen uansett land eller by. Den nye ordning ble anvendt fra 1.sept. 1902, og fra skoleåret 1904-05 var alle skolene ordnet etter den nye lov. Loven av 1902 var stort sett gjeldende til 1930. Men i 1923 fikk man en egen ordning for studenter. Studentene skulle ha rett til å bli opptatt i 3.klasse og ble fritatt for en

rekke fag ved lærerprøven. Dessuten ble opptakskravene til lærerskolene en del strammet i 1929. Tidligere kunne man komme inn på lærerskolene med bare folkeskoleutdanning om man klarte de opptagelsesprøvene som ble holdt. Fra 1929 måtte aspirantene i tillegg til folkeskolen ha 6 måneders framhaldsskole eller tilsvarende utdanning.

Ved lov av 6. juni 1930 ble lærerskolene gjort fire-årige basert på folkeskole pluss 6 måneders framhaldsskole eller to-årige basert på examen artium. De to-årige kursene ble satt i gang for første gang skoleåret 1936-37. Lov om lærarskular og prøver for lærarar i folkeskulen av 11. feb. 1938 følger de samme retningslinjer som loven av 1930. Lærerskolene skal fremdeles være 4-årige og 2-årige. Etter 1957 er det blitt uteksaminert noen få lærere fra tre-årige forsøkslinjer for elever med examen artium.

Undervisningsstatistikken inneholder også opplysninger om hvor mange lærere som er sysselsatt i skolen i de enkelte år. I tabellen nedenfor er det gitt tall for noen utvalgte år.

Skoleår	Antall lærere i folkeskolen i bygdene 1)				Antall lærere i folkeskolen i byene			
	Med lovbestemt utdanning		Uten lovbestemt utdanning		Med lovbestemt utdanning		Uten lovbestemt utdanning	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
1861	1 068		1 737					
1865	1 921		1 166					
1867	2 263		885		313 ²⁾	72 ²⁾	33 ³⁾	49 ³⁾
1870	2 498		701		332 ²⁾	131	28 ³⁾	43 ³⁾
1875/76	2 786	8	486	46	356	281		
80/81	3 087	104	303	36	390	438		
85/86	3 271	249	142	18	415	591		
90/91	3 369	403	109	26	463	758		
95/96	3 655	958	146	79	601	1 079		
1900/01	3 811	1 167	114	58	745	1 388		
05/06	3 986	1 303	75	36	804	1 546		
10/11	4 231	1 489	66	52	923	1 802		
15/16	4 506	1 832	72	70	1 055	2 032		
20/21	4 493	2 575	432	332	1 149	2 104		
25/26	5 111	2 244	115	850	1 204	2 057		
30/31	5 222	2 262	60	595	1 141	1 878		
35/36	5 226	2 598	31	32	1 041	1 603		
1940/41	5 770	2 942	180	366	981	1 516		
45/46	5 413	2 892	242	412	918	1 450		
50/51	5 454	3 130	411	834	1 273	2 068		
55/56	5 940 ⁴⁾	3 839	547 ⁴⁾	1 152	1 738 ⁴⁾	2 804	39 ⁴⁾	160
59/60 ⁵⁾	10 676 ⁴⁾		2 256 ⁴⁾		4 857 ⁴⁾		347 ⁴⁾	
64/65 ⁵⁾	7 757	6 408	789	1 731	2 969	3 924	186	625

1) Oppgaver over antall lærerinner finner man ikke før 1875/76.

2) Angir antall med fullstendig lærerpost.

3) Angir antall med ufullstendig lærerpost.

4) Totalt antall, både kvinner og menn.

5) Tallene for 64/65 inkluderer både folkeh., framhalds- og ungdomsskole.

Vedlegg IV: EKSTRAHERTE TALL VEDRØRENDE MERKANTILE SKOLER

Hele landet 1952/53 - 64/65,

Oslo 1886/87 - 1963/64.

I de offisielle undervisningsstatistikker finner man oppgaver over disse skoler kun tilbake til 1952/53. I tabellene nedenunder er de tilgjengelige data herfra samlet.

Handelsgymnasene. Landsoversikt

År	Elever i hvert kurstrinn i økonomisk gymnas			Elever ved fag- kurs og sekretær- kurs for studenter	Antall elever til sammen	Antall elever uteksaminert ⁵⁾						Driftsutgifter (1000 kr.)
	1.kl.	2.kl.	3.kl.			Etter 1 år	Etter 2 år	Etter 3 år	Menn	Kvin- ner	Menn	Kvin- ner
1952/53	528 ¹	388 ¹	216	743	1 875	392	308	66	86	123	64	3 143
53/54	527 ¹	444 ¹	273	704	1 948	329	326	19	58	179	74	3 391
54/55	607 ¹	437 ¹	389	621	2 054	263	313	21	58 ²	261	111	3 777
55/56	532 ¹	466 ¹	366	648	2 012	257	361	25	2	250	98	4 223
56/57	573	497 ¹	405	685	2 160	259	302	26	94	273	119	4 754
57/58	1289 ³				2 255							5 214
58/59	1365 ³				2 489							6 025
59/60	1481 ³				2 752							6 709
60/61					2 946							3 251 ⁴
61/62												
62/63	1060	944	779	1 133	3 916							
63/64	1008	1003	895	1 088	3 994							
64/65	1078	933	960	1 215	4 186							

1) Inklusive 2-årig kurs.

2) Herav 50 på 1-årig kontorkurs.

3) Antall nye elever opptatt, inklusive studentfag- og sekretærkurs.

4) Gjelder for 2.halvår 1960.

5) Eksamensetter etter ett år har elevene ved fagkurs og sekretærkurs, etter 2 år de 2-årige kurs og etter 3 år de ordinære økonomiske gymnas.

Handelsskolene. Landsoversikt

År	Antall elever i hvert kurstrinn						Antall personer uteksaminert						Totale drifts- utgifter (1000 kr.)
	½ år	1.kl.	2.kl.	3.kl.	Tilsammen		Etter	Etter	Etter	Tilsammen			
	Menn	Kvin- ner					½ år	1 år	2 år	Menn	Kvin- ner		
1952/53	3325 ¹	3659	75		3164	3913	3001 ¹	3094	51	2745	3401	3195	
53/54	3954 ¹	3966	151		3415	4656	3648 ¹	3429	123	3098	4102	3481	
54/55	3757	4316	160		3470	4763	3577	3654	150	3144	4237	3007	
55/56	4353 ¹	4530	103		3706	5280	3974 ¹	3913	91	3304	4674	4676	
56/57	4644	5078	168		3978	5912	4236	4165	131	3429	5103	5593	
57/58		11236 ²										6243	
58/59		12126 ²										7420	
59/60		12395 ²										8145	
60/61												4827 ⁶	
61/62													
62/63 ⁵	2759	5480	49	58	3177 ³	5988 ³							
63/64 ⁵	2988	7018	73	54	4128 ⁴	6640 ⁴							
64/65 ⁵	2840	8191	124	80	3993	7242							

1) Antall ved 6 og 8 måneders kurs.

2) Totalantall nye elever opptatt, inkluderer alle typer handelsskolekurs, også kurs av kortere varighet enn 6 måneder.

3) Tilsammen for kvinner og menn 9165, herav 819 på kortere kurs enn $\frac{1}{2}$ år.

4) " " " " 10768, " 635 " " " "

5) Deltids- og kveldskurs er sett bort fra.

6) Gjelder for 2.halvår 1960.

I oversikten over handelsskolene er elever på kortere kurs enn 6 måneder ikke medregnet annet enn for 1957/58 - 1959/60.

For Oslo handelsgymnas og Oslo handelsskole finner man oppgaver tilbake til henholdsvis 1886/87 og 1920/21 i Statistisk årbok for Oslo. Tabeller er satt opp nedenunder.

Oslo handelsgymnasium

År	Antall uteksami- nerte fra 2-årig avdeling			Elever i høyere avdeling	Antall uteksa- minerte kl. 3	Antall uteksa- minerte fra høyere avdeling	Kvinnelig etter- middagskurs		Kommunens netto- utgifter (1000 kr.)
	Antall elever i 2-årig avdeling	Menn	Kvinner				Antall uteksa- minerte avdeling	Antall uteksa- minerte avdeling	
1886/87	85	29				30			
87/88	92	38				42			37
88/89	90	33				53			42
89/90	95	38				57			49
90/91	109	37				58			50
91/92	115	48				74			60
92/93	132	48				75			68
93/94	133	57				75			64
94/95	104	57				86			65
95/96	101	40				87			13
96/97	90	40				56			10
97/98	71	31				67			12
98/99	85	20				73			12
1899/1900	109	38				84			17
1900/1901	104	45				99			23
01/02	106	34				83			20
02/03	146	54				88			19
03/04	176	63				100			17
04/05	178	75				70			18
05/06	188	82	2			78			18
06/07	188	34				64			18
07/08	200	80	3			71			17
08/09	203	86	4			82			17
09/10	196	80				114			17
10/11	205	88	2			98			19
11/12	223	90	2	20	16	68			30
12/13	221	95		10	6	97			40
13/14	222	88	1	9	7	105			30
14/15	224	102		7	7	131			29
15/16	228	100		15	11	149			30
16/17	228	94		11	8	175			51
17/18	301	100		7	7	166			116
18/19	357	158		7	7	172			158
19/20	341	140		7	6	176			193

forts.

Oslo handelsgymnasium (forts.)

År (forts.)	2-årig avd. + 1-årig fag- kurs 1)			Høyere avd. (kl.3)		Kvinnelig etter- middagskurs 2)		Kommunens netto- utgifter (1000 kr.)
	Totalt antall elever	Antall uteksaminert		Antall elever	Antall uteksami- nert	Antall elever	Antall uteksa- minert	
Menn	Kvinner							
1920/21	350	140		5	5	126	120	206
21/22	376	157		11	9	130	119	195
22/23	383	182	7	10	9	112	108	208
23/24	387	167	1	16	14	100	93	199
24/25	404	199	5	13	11	132	125	218
25/26	391	194	3	7	6	118	115	210
26/27	432	258	9			115	109	172
27/28	416	237	7			108	98	141
28/29	430	237	7			145	140	130
29/30	430	232	15			126	118	128
30/31	426	222	14			159	154	132
31/32	412	215	15			153	147	130
32/33	397	220	17			132	129	116
33/34	368	180	37			135	128	120
34/35	365	167	51			133	132	118
35/36	381	166	57			127	119	129
36/37	396	169	66			145	138	140
37/38	413	176	58			158	152	141
38/39	476	198	93			157	152	151
39/40	574	245	98			133	123	171
40/41	632	238	167			109	103	174
41/42	658	244	165			71	69	149
42/43	700	272	198			66	61	149
43/44	656	335	150					152
44/45	312	140	48					148
45/46	684	276	163					176
46/47	712	382	164					292

- 1) Ordningen med ett-årig fagkurs for studenter ble opprettet i 1922. Tallene i denne rubrikk inkluderer også den høyere avdeling for årene etter 1926.
- 2) Kvinnelig ettermiddagskurs ble holdt siste gang høsten 1942. Dette kurs var $\frac{1}{2}$ -årig. Senere fikk man sekretærkurs for studenter. (Kvinnelig sekretærkurs).

Oslo handelsgymnasium (forts.)

År (forts.)	Antall elever				Antall uteksaminert tils. ved alle kurs		Kommunens netto- utgifter (1000 kr.)
	Økonomisk gymnas	Ett-årig fagkurs	Kvinnelig sekr.kurs	Til sammen	Menn	Kvinner	
1947/48		200	152	646 ¹	316	179	517
48/49		249	150	698 ²	337	204	661
49/50		271	135	694 ³	324	185	719
50/51	74	243	136	732 ⁴	379	192	758
51/52	183	175	151	639 ⁵	232	194	903
52/53	291	149	148	601 ⁶	178	174	941
53/54	334	126	172	632	174	207	1 007
54/55	368	127	164	659	161	218	1 119
55/56	389	124	151	664	182	199	1 083
56/57	395	122	148	665	182	195	1 494
57/58	422	123	151	696	194	192	1 420
58/59	443	125	150	718	186	207	1 582
59/60	486	105	151	742	161	212	1 640
60/61	528	78	148	754	172	198	795 ⁷)
61/62	603	81	160	844	165	239	1 779 ⁸
62/63	682	104	177	963	184	251	2 222 ⁸
63/64	753	78	156	987			2 550 ⁸

1) Tallet inkluderer 274 elever i 2-årig avdeling og 20 i høyere avdeling.

2) " " " 286 " " " " 19 " " " "

3) " " " 267 " " " " 21 " " " "

4) " " " 258 " " " " 21 " " " "

5) " " " 114 " " " " 16 " " " "

6) " " " 0 " " " " 13 " " " "

7) Gjelder for 2.halvår 1960.

8) " " " kalenderåret henholdsvis 1961, 1962 og 1963.

Ordningen med 2-årig og høyere avdeling falt bort i og med nyordningen med 3-årig økonomisk gymnas, som ble satt i gang 1950/51.